

ПРИМОРСКЕ НОВИНЕ

Излази мјесечно • Година XXIV • Број 401

СТАРТОВАЛА ОВОГОДИШЊА СЕЗОНА

ПРВИ ГОСТИ – СТРАНЦИ

У ХОТЕЛУ „Могрен“ 23. марта допутовала је прва група од 46 њемачких туриста посредством туристичке компаније „Меркур“ из Будве, што представља први организовани долазак иностраних туриста на Црногорско приморје од увођења санкција према нашој земљи.

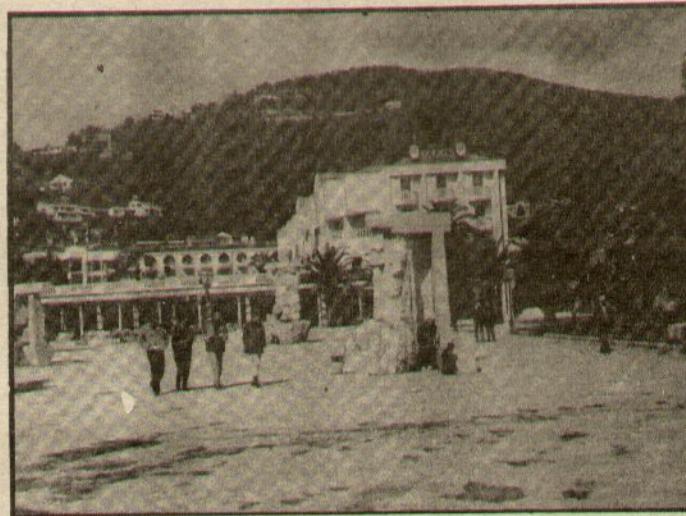
Ријеч је о групи тенисера из Хановера и околине са по родицама, који су на Будванском ривијери боравили 14 дана, користећи тениске терене туристичког насеља „Словенска плажа“.

Неколико дана прије њиховог одласка за Њемачки, посетили су их у хотелу „Могрен“.

Њемачке госте је предводио Ненад Ђурановић тениски тренер који већ дуже борави у Њемачкој који је био главни организатор њиховог доласка.

– У клубу где сам тренер у Хановеру који окупља око 500. тенисера, на овај начин када не иде нашем туризаму, покушао сам да доведем ову групу њемачких тенисера, каже господин Ђурановић.

– Утици су јако добри, прича професор Кригер Карл Хајнц из околине Хановера. – Ово је веома лијепа средина и имам утисак да смо радо виђени гости, о чему говори гостопримство и пажња запослених у хотелу „Могрен“. Недостајала нам је шире понуда и забава. Очекивали смо затворени базен у неком од хотела, сауну зат-

ворене тениске терене, простор за стони тенис и квалиитетну забаву. Но и поред свега, када се ватим кући, препоручију својим пријатељима да дођу на Црногорско приморје.

Ученик гимназије у Хановеру Ролф Арие истиче да је било јако лијепо у Црној Гори и да је то разлог да поново дође. И он каже, да су могућности за забаву биле мале.

– „Било нам је лијепо јер су овдје људи јако љубазни што нам је поготово годило каже Ненад Ђурановић. Било би идеално, када би у Будви постојао затворени тениски терен. Тада бих био сигуран да би гости из Њемачке, поготово он који се бави тенисом, долазили током целе године.

Р. Павићевић

она на овом подручју. Он истиче да ће настојати да са својим друштвом, поново дође у Будву која му је остала у лијепом сјећању.

– Надам се да ћу у наредном периоду успјети да на Будванском ривијери доведем још неколико група њемачких туриста посредством компаније „Меркур“ каже Ненад Ђурановић.

Било би идеално, када би у Будви постојао затворени тениски терен. Тада бих био сигуран да би гости из Њемачке, поготово он који се бави тенисом, долазили током целе године.

Р. Павићевић

ИНВЕСТИЦИЈЕ

БАЗЕН ЗА

– БУДУЋНОСТ

КРАЈЕМ марта, у Будви је у присуству представника Дирекције за јавне радове Црне Горе, Министарства спорта, представника привредног, политичког и јавног живота, обављена презентација пројекта идејног урбанистичко-архитектонског рјешења спортског рекреационог базена. Ријеч је наиме о објекту капиталног значаја који је добио приоритет у програму Дирекције јавних радова а чији је аутор пројекта, компанија „Гарди“ из Новог Сада.

Будући затворени базен, „покриваће“ простор од 6000 метара квадрних, у близини Туристичког насеља „Словенска плажа“. Димензија бетонске школјке износи 33 x 25 метара просечна дубина 2 метра и 10 сантиметара, и базен ће имати 700 сједишта.

Положај и облик објекта како је речено, произишао је на бази изведеног стања, потребних садржаја према захтјеву инвеститора и околних објеката Словенске плаже који су у не посредној близини. Отворен је према мору преко великих ста-

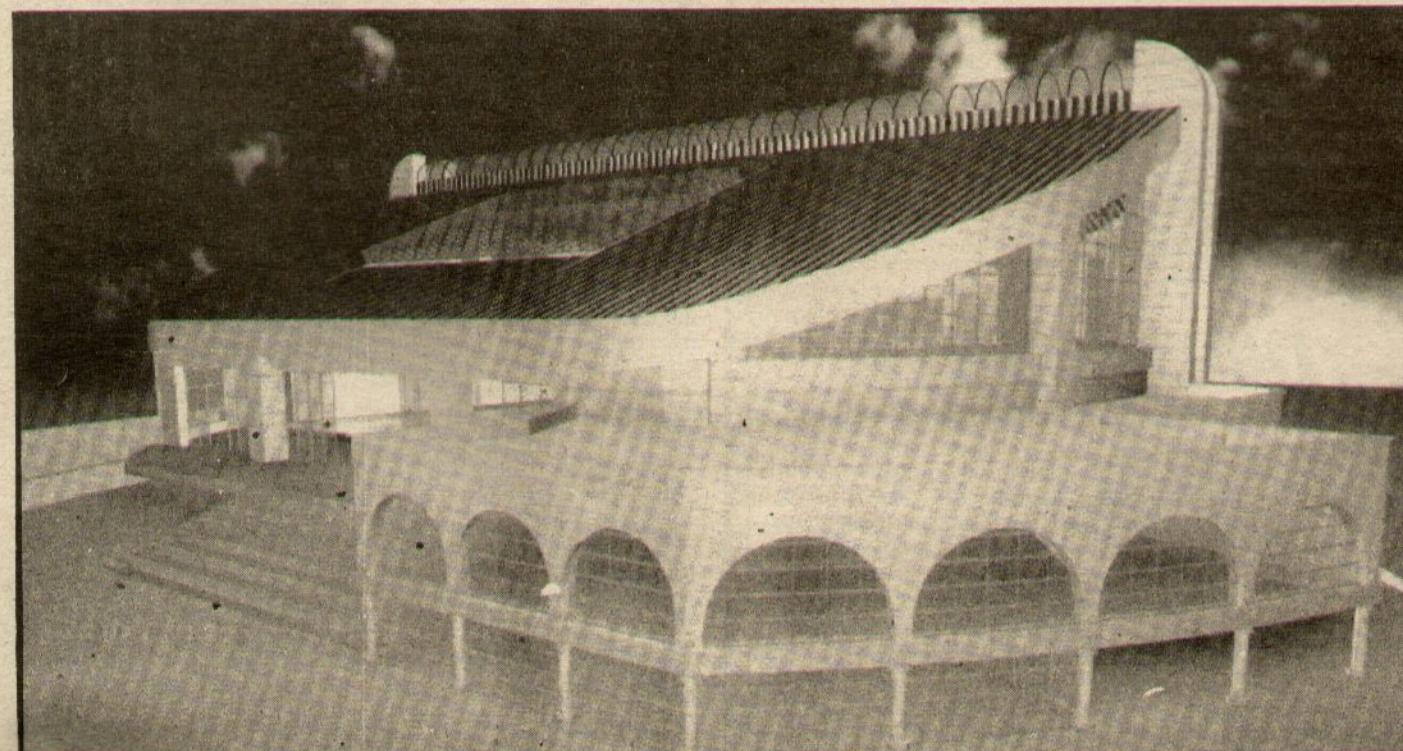
клених површина које се љети отварају као и преко дјелимично застакљеног крова који се такође с јужне стране љети отвара.

Са југоистичне стране, уз главни објекат, предвиђени су у приземљу и на спрату комерцијално-пословни простори који својом функцијом треба да употребе садржај овог спортског рекреационог здања. Слободне површине са јужне стране биће уређене са игралиштима за стони тенис, мини голф, одбојку...

Изградња овог модерног спортивког објекта почеће за мјесец дана, а како је планирано, биће завршен за 12 мјесеци.

Укупна вриједност радова износи пет милиона марака, од чега ће 90% обезбиједити Скупштина општине Будва, а 10% Влада Републике Црне Горе која ће преко Дирекције за јавне радове, пружити стручну помоћ на реализацији ове инвестиције.

Р.П.

КРАЈ АПРИЛА У ЗНАКУ ВЕЛИКОГ ТУРИСТИЧКОГ СКУПА

БЕРЗА „ЦРТА“ ЉЕТО

У БУДВИ ће се од 24. до 26. априла одржати Пета Медитеранска туристичка берза и сајам, тродневни скуп на коме ће понуду и потражњу „украсити“ хотелијери, агенције и други туристички посланици.

Програмом је предвиђе-

но да се првог дана након отварања берзе на прес конференцији представи туристичка понуда Црне Горе, а истог дана увече је планирано отварање изложбе „Југословенско наивно сликарство“ из колекције галерије Баба-ка“ из Ковачице.

Југословенско удружење туристичких агенција организује у четвртак отворени форум „Квалиитет туристичких услуга и заштита њихових корисника“, а предузећа Адријатик експрес из Будве презентацију производног

програма белгијске фирме ВАН ХООЛ. Увече ће бити одржана прес конференција Туристичке штампе из Београда.

Трећег дана Медитеранске туристичке берзе и сајма одржава се два окрутла стола „Здравствени туризам – туризам XXI вијека“ и „Савремени приступ решавању телекомуникационих веза у хотелима и угоститељским објектима“, а након тога ће Југословенски покрет препорода угоститељства и туризма – САЦЕН додјелити признања најбољима у прошлогодишњој туристичкој сезони.

УТВРЂЕНЕ ЦИЈЕНЕ ПРИВАТНОГ СМИЈЕШТАЈА

ПО ДИКТАТУ МАРКЕ

- У главној сезони кревет у соби прве категорије коштаће 46 динара, друге 33, а треће 26 динара. Цијене формиране према курсу марке 1:3,3 динара. Предсезоне и посезоне јефтиније 50 одсто од главне сезоне.

ТУРИСТИЧКИ савез општине утврдио је цијене у приватном смјештају за предстојећу туристичку сезону које су на прошлогодишњем нивоу – динарска противвриједност марке у односу 1:3,3 динара.

У „шпицу“ сезоне (6. јул – 24. август) кревет у соби прве категорије (максимално два кревета у соби са сопственим купатилом) коштаће 46 динара, у соби друге категорије (двоје двокреветне собе на једној купатило) 33 динара, а у соби треће категорије (три двокреветне собе на једној купатило) 26 динара. У периодима 15. јун – 5. јул и 25. август – 14. септембар, цијене су 33 (прва), 23 (друга) и 17 динара (трета категорија). Предсезоне и посезоне, до 14. јуна и послије 15. септембра, су дупло јефтиније од „шпица“ сезоне – кревет у соби прве категорије коштаће 23, друге 17, а треће 13 динара.

Двокреветни апартмани у главној сезони коштаће 112 динара, трокреветни 149, за четири особе (2/2 собе) 198, за шест (3/2 собе) 257, а за осам особа (4/2 собе) 317 динара. У

периодима 15. јун – 5. јул и 25. август – 14. септембар цијене апартмана биће 83 (1/2), 99 (1/3), 145 (2/2), 181 (3/2) и 231 динар (4/2). У предсезони и посезони и апартмани су дупло јефтинији него у главној сезони – двокреветни апартман коштаће 56 динара, трокреветни 73, апартман са 2/2 собе 99, са 3/2 собе 132, а са 4/2 собе 158 динара.

Боравишна такса ће ове године коштати 4 динара, а плаћаће је особе старије од седам година.

Кревет у једнокреветној соби је скупљи 30 одсто, исто као и боравак до три ноћења. Употреба кухиње по особи дневно ће се наплаћивати 7 динара, а дјеца до седам година имаће попуст 50 одсто кад дијеле кревет с другом особом.

В. М. С.

У
О
В
О
М
Б
Р
О
Ј
У

– БРАТИМЉЕЊЕ БУДВЕ
И НОВОГ САДА –
ДУНАВ БЛИЖИ МОРУ

◆
– ПОМОЋ НАШИХ
НОРВЕЖАНА

◆
– ИЗ СТРУЧНОГ УГЛА –
МЛАДИ И ДРОГА

◆
– ЗАШТО ЧИТАТИ
ЉУБИШУ ДАНАС

◆
– КИШ И ПЕКИЋ –
ПИСЦИ ЕПОХАЛНЕ
ТЕМАТИКЕ

ДАНИ БУДВЕ У НОВОМ САДУ

ДУНАВ БЛИЖИ МОРУ

У НОВОМ САДУ је 20. марта потписана Повеља о братимљењу сарадње и главног града Војводине.

Повељу су потписали предсједник СО Будве **Жарко Миковић** и предсједник Градске скупштине Новог Сада **Буро Бајић**.

У Повељи се наглашава да она треба да допринесе развоју и унапређењу сарадње између ова два града установљене 1992. године.

Тако је крунисана дугогодишња сарадња на пољу економије, туризма, културе и потврђено пријатељство Будве и Новог Сада, Будванска и Новосађана.

Предсједник **Буро Бајић** је нагласио „да је тешко наћи два града на овим нашим просторима који толико пријатељствују један другом као Будва и Нови Сад. Јевотица Јадрана и бисер Панонске равнице могу бити и близанци, а не милиони побратими. Кажу да током љета у Будви има више Новосађана од домаћих, али и током читаве године наши градови су нераскидиво повезани својом привредом, културом и свим оним што чини живот. Ваљда, што рече наш пјесник, ми своје изгубљено Панонско море упорно тражимо у Јадрану. Зато се надамо да ће и ви убудуће све више откривати љепоту таласања наших жита, кукурза и сунцокрета“.

Капија на југу и сјеверу

Ако је Будва јужна капија и љетња престоница наше земље, онда то у исто толико мјери важи за Нови Сад на сјеверу. Значајни привредни капацитети, бројне сајамске приредбе, културне манифестије са дугогодишњом традицијом и завидним међународним реномеом, само је део онога што наша два града судбински упућују један на другога. Могућности да та сарадња буде још богатија, плодоноснија и приснија зависе су неисцрпне. Рекао бих да је то и наша обавеза пред историјом, али и пред будућношћу. Јер, не знам да на свету постоје два слична, братска народа, са сличном блеставом прошлочију. Косово, Мокрача, Неретва и Сутјеска могли су да се десе само Србима и Црногорцима и ником више на кугли земаљској, истакао је Бајић.

Предсједник **Жарко Миковић** је нагласио да ће овогодишњи мартовски дани Будве у главном граду Војводине, Новом Саду, остати записани великом словима у главном граду Војводине, Новом Саду, остати записани великом словима у аналима наша два града.

Братимљење Будве и Новог Сада је круна досадашњег пријатељства, дугогодишње успјешне сарадње и повезаности два града на привредном, туристичком, културном и укупном друштвеном плану. Природни потенцијали, структура привредног и материјалног развоја, културно и духовно стваралаштво, упућује нас на међу-

собну повезаност, обострану сарадњу, а што је од превасходног значаја—за успешан будући развој, истакао је Миковић.

Симболика побратимства, обједињује у својој основи многе друштвене вриједности и далеко превазилази чисто економске интересе. Побратимство треба да афирмише принципе друштвљубља, узајамности, солидарности, пословне етике и хуманости. Стога постављање овог „камен-темељца“, означава нови квалитет и даје посебан печат новим односима два града. Потписивање Повеље означава и обавезу више у свим сферама друштвеног рада, дјеловања, сарадње и понашања градова побратима, њихових предузета, установа, институција, као и грађана, рекао је градоначелник Будве **Жарко Миковић**.

Буро Бајић је **Жарко Миковићу** предао кључеве од града. Миковић је свом до мајину том приликом уручио умјетничку слику рад **Јована Ивановића** из Будве.

Најсрдачније поздраве и честитке поводом братимљења Будве и Новог Сада упутио је предсједник Савезне владе др **Радоје Контић**.

- Повељу о братимљењу ова два града потписали **Жарко Миковић** и **Буро Бајић**

Градоначелнику Будве уручен кључ Новог Сада

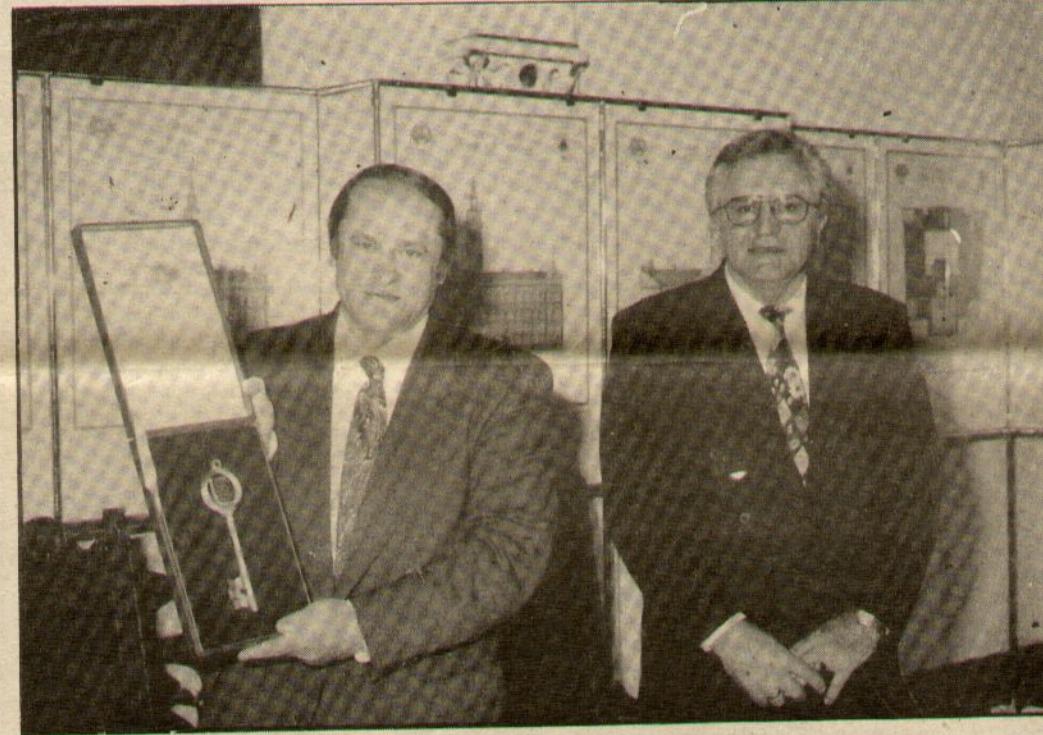
подстрек и за сарадњу наше дјељије партије у овим срединама које су са највећим бројем одборника у Градској, односно Општинској скупштини. Обећао је наставак такве сарадње и њен још тјешњи развој у будуће, јер ове дјељије партије имају слична програмска определjenja – лијева оријентација, брига о својим грађанима, привредном развоју, и уопште, развоју ових наших градова.

У Скупштини Новог Сада одржани су и званични разговори политичких, привредних и културних делегација два града. Предсједник **Буро Бајић** је нагласио да је Нови Сад град који може да понуди (и досад је нудио), велики асортиман роба посебно у шипцу сезоне на нашем промјорју. Поменуо је присуство „Неопланте“, „Мере“, „Шипонса“, „Аутовојводине“, а ускоро и Војвођанске банке на промјорју. У вези кредита договора се банкарима.

ванска ривијера“ **Драган Недовић** је истакао да су хотелске цијене у Будви заједничке на нивоу прошле године.

Предсједник Скупштине Војводине др **Милутин Стојковић** је честитao побратимству између Будве и Новог Сада, и поручио представницима ових дјељија градова да све што буду радили ради искључиво у интересу заједнице Србије и Црне Горе.

У оквиру традијене манифестије под називом „Дани Будве у Новом Саду“ била је отворена и изложба слика **Слободана Словинића**, рођеног Будванина. Изложбу је отворио директор Града театра **Бранислава Лијешевић**, а било је изложено 50 слика великог формата из сликаревог новог циклуса „Милешевски призори“, који је настао послиje Словинићевог боравка у Умјетничкој колонији „Милешева“ у Пријепољу. У Галерији

Овом свечаном чину поред челника Будве и Новог Сада и представника привредног, културног и друштвеног живота, присуствовао је и његово преосвештенство епископ бачки гospодин **Иринеј Буловић**.

Подстрек за сарадњу

У Новом Саду су разговарали и делегације Демократске партије социјалиста Црне Горе и Социјалистичке партије Србије, које су предводили предсједник Општинског одбора ДПС Будве **Борије Прибиловић** и предсједник Градског одбора СРС Новог Сада **Драгомир Ђукић**.

Борије Прибиловић је рекао да је чин братимљења два најљепша југословенска града, Будве и Новог Сада,

– Нови Сад је моћан и леп. Будвани су знали већ унапред да ћемо им понудити, између осталог, девет међународних сајмова у Новом Саду, затим Стеријине игре, Змајеве дечје игре, Новосадски летњи фестивал. Вјерујем да ће се отворити и нови простори за нашу сарадњу.

Предсједник **Жарко Миковић** је нагласио да ће турристичка понуда Будве сваке године бити све разноврснија, поменувиши при том посебно сајамско-спортску туристичку дјелатност и изградњу значајних спортичких објеката у склопу припрема за кандидатуру Будве за Медитеранске игре 2005. године.

Представник ХТП „Буда-

портско пословног центра „Војводина“ на СПЕНС-у била је отворена и изложба слика савремених експресиониста из фонда Модерне галерије у Будви.

У центру Новог Сада је овим поводом и званично отворен представништво и туристичка агенција у коме су учествовали вокално инструментална група „Хармонија“ КУД-а „Кањон“ из Будве, као и музичка група „Дане и Ђоле“ из Будве.

Драган Цвијовић

ИНИЦИЈАТИВА НАРОДНЕ СТРАНКЕ

РАДИО У – ПАРЛАМЕНТУ

- НС тражи и установљење правила о заступљености странака на Радио-Будви и у Приморским новинама

ОПШТИНСКИ одбор Народне странке и њен клуб одборника у Скупштини општине обратили су се предсједнику и секретару Скупштине општине Будва са иницијативом да се сједнице скупштине општине преносе на Радио-Будви. То су, кажу, предложили имајући прије свега у виду начело јавности рада, едукативни значај и допринос развоју демократије, и изразили наду да ће се благовремено покренuti одговарајућа процедура како би се већ наредна скупштинска сјед-

ница обратила и Јавном предузећу „Информативни центар“ са предлогом да се на Радио-Будви установи стални контакт емисија са представницима странака прије одржавања сједнице Скупштине општине, да се омогући периодично наступање руководства ове странке на Радио-Будви ради информисања грађана о њеном раду, и да се од стране органа управљања предузећа установе правила о заступљености политичких странака у локалним медијима Радио-Будви и Приморским

ДВИЈЕ ИЗЛОЖБЕ НА ЈАДРАНСКОМ САЈМУ

ПОЧЕЛА САЈАМСКА СЕЗОНА

ОВОГОДИШЊА сезона на Јадранском сајму почела је сајмом „Исхране“ који је већ годинама скуп производа хране, трговинских и угоститељских кућа са највише учесника на коме се увијек тражи – штанд више. Тако се ове године, на 22. по реду сајму исхране од 26. до 29. марта, окупило 80 излагача из Југославије, Републике Српске, Словеније и Македоније.

– Југославија у целини, па и Србија и Црна Гора појединачно, су типично пољопривредна подручја са непроцјењиво великом могућностима за производњу хране. Бројни прехrambeni artikli, изложени и на овом сајму, врло су цијењени и тражени и ван граница наше домовине – рекао је отварајући сајам „Исхрана“ **Радивоје Рашовић**, републички министар пољопривреде, водопривреде и шумарства истичући да у томе видимо своју шансу јер имамо што понудити – могућности Србије су велике, и по обиму и по асортиману, али не потпунојмо ни потенцијале Црне Горе, која прије свега види своју шансу у производњи већег броја производа специфичног карактера, произведених на ограниченим локалитетима и по посебним технолошким поступцима. Ту су и производи суптропских култура у којима је југословенско тржиште дефицитарно.

Поздрављајући учеснике и госте сајма „Исхрана“ у име Општине Будва, **Вукашин Марковић**, секретар СО, је нагласио да Будва није чамо чувена метропола југословенског туризма, већ и град бизниса чему посебан допринос даје Јадрански сајам са својим ефектно концептираним целогодишњим програмом сајамских манифестијација.

– Скупштина општине Будва је препознала то и као развојну шансу те је за вријеме трајања ембарга усвојила такве планске документе којима се предвиђа изградња низа капиталних пословних и спортских објеката од којих посебно истичем и најављујем да ће се на овом простору градити будући сајамско-конгресни центар тако конципиран да задовољи потребе пословних људи и омогући неупоредиво већем броју излагача да на овако афирмисаним сајму представију своје производе – рекао је Вукашин Марковић.

Друга овогодишња сајамска манифестијација био је 20. Салон намјештаја, опреме и унутрашње декорације, одржан од 9. до 12. априла, који је обиљежио и већи број мањих приватних фирм, али и међународни карактер јер су учествовали и излагачи из више земаља.

– Извозна орјентација привреде, након сусpenзија санкција нашој земљи уз пуно коришћење предности које се састоје у сировинској бази, техничко-технолошкој способности, кадровском потенцијалу и производној традицији индустрије намјештаја, омогућије јој да као и некад буде једна од наших најзначајнијих извозника – рекао је отварајући Салон намјештаја **Душко Лалићевић**, министар трговине у Влади Црне Горе и нагласио да се тај циљ не може остварити без способних предузета, професионално вођених, без појаве већег броја привредних лидера који имају визију и знају пут да се она реализује.

B.M.C.

ПРИПРЕМЕ ЗА ЈЕТО

МИЛИОНИ ЗА „ГЛАНЦ“

СКУПШТИНА општине Будва ће до почетка сајма саобраћај, здравствене заштите и јавне безбедности грађана и туриста.

Ове године ћемо настојати да што квалитетније реализујемо правила о категоризацији, и условима смјештаја гостију. Реализација правила о томе гарантова је да се на том пољу напокон завести ред.

Значајно је, каже **Душко Лалићевић**, да је Влада Републике Црне Горе обезбједила финансијску потпору за потребе туристичке привреде, иако та средства нијесу довољна. Но и поред свега, мислимо да ће се припреме за овогодишње гостије.

– Све те активности, као и сваке године се координирају како би биле ефикасне и јељовите. Донесени су сви неопходни планови и програми на сједницама Скупштине општине и њенога јавног предузећа.

По ријечима **Драгана Дулетића**, подпредсједника Скупштине општине Будва и предсједника Координационог одбора за припрему и праћење туристичке сезоне, припреме за овогодишње гостије.

Сам програм квалитет

ХОТЕЛИ „БУДВАНСКЕ РИВИЈЕРЕ“ СЕ МОДЕРНИЗУЈУ

„ХАЛО“ ИЗ - СОБЕ

● Биће утрађена нова аутоматска телефонска централа у хотел „Маестрал“, тако да ће свака соба ове сезоне имати број са директним бирањем и тарифирањем. То исто уводе и у Хотелима „Палас“, „4. јул“, „Авала“, „Милочер“ и „Свети Стефан“.

СВИ цаци хотели биће спремни прије доласка гостију, половином маја. У току је њихово велико „шминкање“. Раде се молерско-фарбарски послови, репарација ентеријера, допуна опреме. Поред тога, на свим хотелима ради се на довођењу инсталација у потпуну функцију тако да ће се у свима обезбиједити уредно и сигурно напајање хладном и топлом водом, као и електричном енергијом, истиче директор Сектора за инвестиције и помоћних генералног директора ХТП „Будванска ривијера“ Љубо Рађеновић.

У ове послове утрађује се нова аутоматска телефонска централа у хотел „Маестрал“ тако да ће свака соба имати

„СПЛЕНДИД“

- 1. МАЈА

У хотелу „Спленид“ изводимо молерско-фарбарске, изолатерске и ентеријерске радове. Ситни инвентар и опрема су у јако лошем стању. У „Спленид“ улажемо 1,5 милиона динара и спремамо га за отварање који ће успоставити 1. маја. Дио капацитета је већ продат, а судски спор са „Цетињетуристом“ је у току, објашњава Љубо Рађеновић.

Број са директним бирањем и компјутерским тарифирањем. То исто уводе и у све остале хотеле више категорије - „Палас“, „4. јул“, „Авала“, „Милочер“ и „Свети Стефан“.

Велика средства издвајају и за обнову инвентара и опре-

ме. За све то потребно је 15 милиона динара. Средства су већ обезбиједили: од Владе Републике Црне Горе три милиона немачких марака, као и милион и по марака тзваних извођачких кредитата, наводи Рађеновић.

Хотел „Авала“ је отворен, а Туристичко насеље „Словенска плажа“ отвара капије 21. априла.

Закупци наших хотела такође пуно улажу, нарочито

● Најзначајнији пројекат у овој години је уградња новог енергетског трансформатора снаге 8 МВА у Трафостанице 35/10 КВ Дубовица. Биће замијењен 10-коволтни кабал којим се напаја ТН „Словенска плажа“ као и постављен исти такав кабал од Милочера до Каменова. Шест нових дистрибутивних трафостаница.

ЕЛЕКТРОДИСТРИБУЦИЈА ће и у овој години (највећим дијелом до почетка главне сезоне) завршити још неколико значајних електроенергетских објеката који треба да побољшају квалитет напајања струјом на подручју општине.

Директор будванске Електродистрибуције Новак Станојевић истиче да ће најзначајнији бити уградња новог енергетског трансформатора снаге 8 МВА у Трафостаници 35/10 КВ Дубовица. Трансформа-

тор је набављен од Минела из Београда, а његова уградња се очекује у мају. Финансијери су Електропривреда Црне Горе и Скупштина општине Будва са по 50 одсто средстава (укупно 600.000 динара).

Слична трафостаница у Буљарици треба такође да буде оспособљена за јача струјну оптерећења уградњом једног трансформатора веће.

Биће замијењен и 10-киловолтни кабал, у дужини од 1.200 метара, којим се са Трафостанице Лази напаја Туристичко насеље „Словенска плажа“. Електропривреда ће за набавку кабла и читав овај посао уложити 500.000 динара. Садашњи кабал је положен 1983. године. Међутим, након усвајања првог Урбанистичког плана, 1986. године, изградњом нових стамбених објеката дошло је до значајног оштећења кабла и његовог честог измјештања. Само у посљедњих пола године на овом каблу је урађено преко 15 спојница, због оштећења.

У току је ремонт једног трансформатора из Трафостанице Милочер који се обавља у Скопљу. Ових дана се очекује да трансформатор стигне са оправке и буде поново утрађен. Ремонтују се, редовно, четири трафостанице 35/10 КВ-Дубовица, Лази, Милочер и Буљарица, као и преко 100 мањих дистрибутивних трафостаница које се налазе на подручју општине. Главна Трафостаница 110/35 Марковићи која напаја ово подручје је, кажу у Електродистрибуцији у Будви, прошла кроз све потребне ремонте.

У овој години треба да буде постављен 10-коволтни кабловски вод од Милочера до Каменова у дужини од 800 метара. Заједничким средствима грађана и Електродистрибуције грађе се још шест нових трафостаница у Лазима, Вељим виноградима, код бензинске пумпе, Бабином Долу, Подострог Шумету у Светом Стефану и Буљарици.

Д. Ц.

осврш

МИНЕ У - ПОДНЕ

ГРАДСКА лука у Будви колико год то звучало чудно, у последње вријеме, постала је место где поједини грађани динамитом лове рибу!

Најновији случај додједио се 9. априла у 11 сати и 30 минута, на очиглед многих пролазника. Том приликом је, још увијек непознати извршилац, усмртио око 60 килограма рибе.

Овај, за цивилизовани свјет невјероватан догађај, био је разлог, да се у Јавном предузећу за управљање морским добрим Црне Горе, писом обрате министру унутрашњих послова Црне Горе Филипу Вујановићу, с молбом да се оваквим појавама у Будви, напакон стане на крај.

Тога дана, одмах по обавештењу, на лице мјеста изашли су службеници Министарства унутрашњих послова и предузели потребне ра-

дне на проналажењу починилаца овог кривичног дјела, али за сада они нијесу познати јавности. Службеници Одјељења безбједности Будве, су иначе у протеклих шест мјесеци, подијели надлежном тужиоци, три кривичне пријаве због незаконитог риболова.

Уважавајући да се ради о кривичном дјелу чији се почињиоци тешко откривају, ако не буду ухваћени од стране припадника МУП-а при самом извршењу, неминовно се намећу нека питања:

Како се могло десити, да неко, у градској луци баци експлозив у подне на очиглед дводесетак пролазника, углавном суграђана, а да га нико не види, па чак ни радник на обезбијеђењу луке?

Зар је могуће да су, приликом каснијег разговора са припадницима МУП-а, сви

присутни тврдили, да су чули експлозив, али нико није почињио?

Како је могуће да два пензионисана полицајца који, су tako били присутни тог тренутка ништа нијесу видјели.

Ако присутни грађани нијесу хтјeli, или вјероватније нијесу смјeli посједочити име или имена динамиташа, није ли на то биоше полицајце обавезивао ранији рад у служби и надасве грађанска дужност?

Могли бисмо постављати питања у недоглед, али се ипак треба на крају запитати, где нас све то води. Експлозив је овога пута бачен у градској луци, а сјутра ко зна где ће одјекнути и са каквим последицама.

Ранко ПАВИЋЕВИЋ

СУСРЕТИ

ПОМОЋ НАШИХ НОРВЕЖАНА

БРАЧНИ пар Витомир и Хелена Кривокапић из Будве, који већ три ипо деценције живе у Норвешкој, допремили су крајем марта драгоцену хуманитарну помоћ Црној Гори вриједну милион и пет стотина хиљада марака. Издалеке Норвешке у два вагона, допремљени су између осталог „Сименсов“ покретни рентент апарат вриједан око 200 хиљада марака, хидрауличне дизалице, разна техничка помагала за непокретне

особе, знатне количине обуће и одjeће, као и прехранбени артикалa.

Помоћ је предата Министарству здравља Црне Горе, а биће подијељена болницама којима је то најпотребније. Прикупљање ове помоћи трајало је шест мјесеци, а ријеч је о највећој појединачној акцији те врсте за Црну Гору за последњих пет година.

Помоћ сам почела прикупљати у септембру прошле

године, након повратка са годишњег одмора који сам провео у Будви, говори Хелена Кривокапић, рођена Норвежанка, када смо је овим поводом посетили у породичној кући у Будви, где са својим супругом Витомиром и два сина повремено живи. - Норвешки народ је као и раније, био јако расположен да помогне, па је тако дошло до ове помоћи.

С министром здравља Миомиром Мугушом смо се договорили да се медицинска помоћ упути болницама којима је то најпотребније, па ће тако рендген апарат бити додржан у болници у Русину, док ће храна, одjeћа и обућа бити достављена разним институцијама и дјечјим домовима у Црној Гори, каже Витомир Кривокапић.

Хелена каже, да се још 1985. године, када је први пут дошла у Црну Гору, заљубila је у њене љепоте и народ. Ја зnam како и ваше проблеме због рата и санкција и драго ми је када сам у прилици да помогнем. Наравно, ово неће бити последња акција на прикупљању помоћи, - када се вратимо, поново ћemo почети нову акцију.

Ово није прва помоћ породице Кривокапић; до сада су допремили пет вагона разне помоћи у вриједности од 3 милиона долара.

Р.П.

Прешао је се на
Приморске
новине

ТРГОВИНСКО ПРЕДУЗЕЋЕ „МОНТЕНЕГРОПРОМЕТ“

ИЗАШЛИ ИЗ БЛОКАДЕ

- Деблокада жиро-рачуна је извршена послије више од годину дана, и то искључиво сопственим средствима. Најважнији посао у овој години је адаптација Тржног центра

Трговинско предузеће „Монтенегропромет“ д.д. овогодишњу сезону дочекује у неупоредивој бОльим околностима. Прије свега, више није блокиран рачун овог предузећа: деблокада је извршена послије више од годину дана, у фебруару 1996. и то искључиво сопственим средствима оствареним од продаје три мања објекта у Бару и Будви, реалног повећања закупнина, као и од прихода од редовне дјелатности.

По завршном рачуну губитак за прошлу годину износио је 91.000 динара што се у овом предузећу оцјењује повољним.

Директор „Монтенегропромета“ Вукашин Марковић наплашава да су сада продавнице добро попуњене робама и чине се велики напори да се предузеће што боље припреми за предстојећу сезону. Двије са-

Ипак, најважнији посао у овој години је адаптација Тржног центра у Будви, где су у току радови на пресељењу супермаркета са спрата у приземље овог објекта. Ова инвестиција ће стајати око милион динара, а очекује се да радови буду завршени до 1. јуна. Ријеч је о изградњи нове самопослуге, површине 800 квадратних метара, која ће задовољити велики број потрошача. Радове изводи Предузеће „Трасвинг“ из Будве.

Уговорена је и изградња 105 бутика на спрату Тржног центра и упоредо са тим врши се и уговарање закупа ових објекта по, како тврде, изузетно популарним цијенама. Примјера ради, за један бутик површине 15 квадрата закупнина износи, просечно, 10.000 динара годишње. Ове радове изводи Предузеће „Грб“ из Београда, а рок за њихов завршетак је 10. јун.

„Монтенегропромет“ је прошао монтажну самопослугу у Бару предузећу „Проклетије“ за 421.000 динара. Продата су и друга два монтажна привремена објекта у Будви (један фирмом БСП из Будве) за 100.000 динара.

Министар трговине Црне Горе Душко Лалићевић је 9. априла ове године посетио „Монтенегропромет“ и Тржни центар у Будви, где је посебно упознат са инвестиционом активношћу овог предузећа. Саопштено је да је министар подржао ову активност и садашњу пословну политику „Монтенегропромета“.

Д. Џвијовић

мопослуге, у насељу Дубовица и Милочеру, које су раније биле дате у закуп, однедавно су враћене предузећу које ће у својој режији користити ове објекте. Продавница у Дубовици је отворена, у Милочеру се отвара ових дана.

УПРАВНИ ОДБОР „БУДВАНСКЕ РИВИЈЕРЕ“ О ТРАНСФОРМАЦИЈИ

ВЕЋИНСКИ ДИОНИЧАР – ОПШТИНА БУДВА

- Власници капитала су радници у предузећу са 31,7 одсто дионица. Пласмани „Монтенегробанке“ а.д. из Подгорице конвертовани у 14,6 одсто дионица. Државни капитал повјерен Општини Будва износи 54 одсто

блике Црне Горе – Агенције за преструктуирање привреде и страна улагања.

Управни одбор сматра да се овај процес усаглашавања и коначног утврђивања структуре капитала може завршити за 10 дана, па ће на наредној сједници Управног одбора која је предвиђена за 22. април овај нацрт, највероватније, бити претворен у коначну одлуку.

Речено је да ће се прави бивших власника земљишта на коме се налазе хотели остваривати из суме која фигурира као државни капитал.

ФЕЉТОН

МАРКО ЛАЗОВ КУЉАЧА: СЈЕЋАЊЕ НА МУЧНА ВРЕМЕНА (3)

КОМУНИСТИЧКЕ ЂЕЛИЈЕ У ПАШТРОВИЋИМА

Сељачка омладина била је незадовољна и бунтовна. Лако се да испрсти и ступити у акцију где се нешто мијења на боље. У томе се код нас није много разликова по сиромаштву и чињеници да је друштвени положај подстиче на револуционарност. Омладина се више политички разликује по својим субјективним особинама: карактеру, храбrosti да ступи на линију борбе, знајући да се бори за велике идеале, националне слободе и социјалне правде. Један дио омладине, мањи, хоће да ради и мирно живи, кад може да оде на рад у туђу земљу и да углавном „плете котац, као му отац“.

Дио омладине без потребног знања и искуства могла се привољити и на неке режимске националне пароле, као и прихватити идеје КПЈ. Тридесетих година идеолози режима дођоше у Приморје да организују омладину у Соколско друштво, с паролом „Одбрана краља и отаџбине“. Лијепо састављено, или нетачна парола за оне који су знали право станове у земљи. Ево зашто: Отаџбина је била слободна и независна, њу није нико дирао физички, а кључеве слободе, правде и богатства држали су властодршци којима је требало да тим паролама заварају омладину и привуку је да чува режим.

Године 1930. формира се Соколско друштво у Будви. За старјешину је постављен трговац Јово Дапковић. Формирају се чете у Грбљу, Маинама и у Паšтровићима двије, у Бечићима и Тудоровићима. „Соколи“ виоре својим барјацима, баџају националне пароле све у стилу: „За краља и отаџбину“. Играју се витешке игре, пјевају националне пјесме и марширају као права војска.

У Цетињу, на Петровдан 1932. године, одржа се соколски слет Зетске бановине. Од тог дана пуче слога у Соколовој чети у Тудоровићима. Почеке се међусобно ћељати због привилегија које имају њихови главари. Ако је то неко намјерно подстакао, биће да је добро знао нарав наших људи, да се с муком слажу, а без муке почијејају, заваде и растуре. Тако нестаде и ова чета чим се вратије кући. Међу њима је било момака који су то једва дочекали. Тих дана, у право vrijeme, дође из Београда Стефан Митровић. Оде у село Тудоровиће да види може ли се из тог расула нешто урадити на рачун КПЈ. Уочи да ту постоји комунистички заговорачи. Кад је осјети препоручи појединцима да утичу на то да се што прије чета и званично растури.

Августа 1932. године формира Стефан Митровић у Тудоровићима ћелију КПЈ од људи из Соколске чете. То би по реду и времену друга ћелија у Паšтровићима. Трећу ћелију формира је Светозар Вукмановић у јулету 1935. године у Петровцу. Се-

- Формирање и раствурање соколског друштва и чета
- „Соколи“ прелећели у комунистичку ћелију у Тудоровићима
- „Непријатељ“ у Уљарској задрузи у Пржну

кретар друге био је Андрија Јубишић, а треће Марко Грговић. Укупно десет чланова. Блажко Машановић је кооптирао мјесни комитет, М. Грговић – секретар.

Прошло је око десет година од ликвидације прве ћелије. Нова генерација, уз моралну помоћ старе, није дала да умре дух КПЈ у Паšтровићима, већ га практично оживјела и поставила на ноге. Све што није ваљало у земљи, то је комунистима давало за право да се боре за ново и критикују постојеће станове, као труло, бременито за револуционарни преокрет. Рад ћелије 1932 – 1936. године нашироко се осјећао међу сељацима. Црвени пламен, упадајући у салу с бајонетима на пушкама. Наређују да се приступи одмах разиђу својим кућама. Народ без панике и достојанствено диже се попалко и одлази. Чувари реда написаше пријаву Среском начелнику да кривице узме на одговорност ради кажњавања. Осим униформисаних лица не нађе се нико други да помогне органима гоњења и да нешто сјејдачи у прилог истраге против неког од ту приступних. Право су саслушани чланови Приређивачког одбора. Они доказаše да је приредба на вријеме пријављена и од надлежних одобрена. У недостатку доказа власти су морали да прекину даљу истрагу.

Јавни и масовни политички скуп Партије збио се 1935. године за вријеме избора. Носилац владајуће листе био је Милан Стојадиновић. Стара српска Радикална партија не појављује се више у националној одјежди, већ у општегословенском руку и зове се Југословенска радикална јединица, скраћено ЈРЗ. На челу опозиционе листе био је Влатко Мачек, вођа Хрватске сељачке странке. То је било за комунисте широко поље за критиковање свега што не вала у овој земљи, а против је интереса сељачких маса и народа уопште. Опозиционе су нападали и гридили радикали, истичући да су сваки Србин издао себе ако је на страни хрватског вође. Избори су били масовни. Већина је гласала за опозицију, стављајући тиме до знања владарима да им не вала политика, мада је и једна и друга страна била исто зло које се није међусобно слагало радиличне власти.

Поред лијепих успјеха, тадашњи чланови Партије имали су ману што Партију није су масовили из редова симпатизера којих је било доста, нити организовали Савез комунистичке омладине Југославије – СКОЈ, већ су се задовољавали самима собом као довољном снагом. Као да су предвиђали да и они неће остати дуго у Партији. Тако се и догодило.

УСКОРО У БУДВИ

СПЕЦИЈАЛИЗОВАНА БРОКЕРСКА ШКОЛА

У БУДВИ ће ускоро почети са радом специјализована школа за брокере. Обука у овој школи трајаће 15 дана и организована ће, како је планирано, више циклуса прије лета, као и на јесен. Школа ће радити при фирмама „Монтенегро-маркет“ д.д. из Будве

коју води менаџер Сенад Репељагић. У „Монтенегро-маркету“ објашњавају да се ова школа покреће у оквиру ширег пројекта на нивоу Републике за образовање дефицитарних кадрова за рад на финансијским тржиштима и харти-

јама од вриједности. Први полазници из Црне Горе биће кадрови из републичких фондова, као и већих предузећа. Слична школа је већ формирана и ради у Београду.

Д. Ц.

СКУПОВИ

ЕНДОКРИНОЛОШКИ ДАНИ

Од 17. до 19. априла, у хотели "Авалам", оджани су Пети југословенски ендокринолошки дани чији су организатори Удружење ендокринолога Југославије и ендокринолошка секција Друштва љекара Црне Горе.

На овом стручном скупу присуствовало је 200 стручњака из ове области, а основна пажња посвећена је развоју и националном програму дијабетолошке заштите.

Запажена излагања о националним програмима здравствене заштите дијабе-

тичара у Србији и Црној Гори, имали су професори доктори Предраг Ђорђевић и Божидар Ђојовић. Највише пажње посвећено је темама као што су Савремени доктринарни приступи дијагностичи и терапији у ендокринологији, дијабетологији, и болестима метаболизма, као и модерним аспектима популационих проблема у Југославији.

Током тродневног рада, саопштено је 48 реферата еминентних југословенских ендокринолога.

Р.Павићевић

ЛИШУ НАМ

ВЈЕРОВАЛИ ИЛИ НЕ!

МОЛИМО Вас да нам омогућите да преко вашег листа кажемо јавности колико ми занатлије, трговци и други треба да плаћамо Комуналном предузећу из Будве за услуге одвоза смећа.

Прије три године Удружење привредника из Будве изградило је пословни центар на локацији код семафора на ул. Топлишки пут бб. Укупна површина овог центра износи око 2000 м². У њему се налазе локали површине од 10 м² до 50 м².

Потраживања Комуналног јавног предузећа су од 100 дин до 200 дин по локалу – мјесечни износ за наредну годину.

Ако узмемо средњу цијену преведену у њемачке марке од 35 дес (105 дин) на 82 локала колико их има у овом центру то мјесечно износи 2870 дес. То би за годину дана износило 34.440 марака. Много, па да хеликоптером одвозе смеће.

Да напомнемо и то да су комуналци поставили само два контejнера за читав стамбени блок у које и ми одлажемо смеће. Постоји око нашег центра нико од стране комуналца не одржава чистоту ми смо ангажовали човека кога ми заједнички плаћамо!

Удруженци из занатског центра код семафора
Топлишки пут бб

ДОМ ЗДРАВЉА

НОВИ ДИРЕКТОР

За директора Дома здравља у Будви постављен је доктор Радован Милидраговић. Такву одлуку је ових дана донијела Влада Републике Црне Горе, на предлог министра здравља др Миомира Мугоше.

Милидраговић је био 14 година директор Дома здравља у Медицинском центру "Сечав" у Зрењанину, а пет година је провео и као шеф Здравствене станице у Петровцу.

Д.Ц.

КАМЕРОМ

ПРЕДСЕЗОНСКИ РАДОVI

ПОГЛЕД С МОСТА

• Април 1996. кад је прољеће каснило

Најпре су се указали они лукови који су најмањи, и по висини и по распону, и најближи обали, а затим су откривани један по један, док и последњи не збаци скеле са себе и не указа се цео мост на једанаест мотних лукова, савршен и чудан у својој лепоти, као нов и стран предео за касабалијске очи.

Знате, ту слику годинама носим и она ме гони да прошетам поизграђену тврђаву, подигнуту јој је постидљиво варошане у њиховој сумњи и невјерици. Вишеграђане брзе и на зло и на добро. И, ето, прије неки дан сам то и учинио.

Високог Њемца, смеђокосог, који дугачким прстима показује подвучене редове из њемачког превода најчитаније књиге нашег нобеловца одлично разумијем јер је између нас мајстор за највеће тог језика Вукашин Ђулафић. На столу још пуно књига, биљежака које је мој саговорник сложио без нарочитог реда, нестрљив у намјери да каже што више тога.

Ернст Ото Милер и његова супруга Анет су први овогодишњи гости будванске "Авале". Обоје професори, он уз њемачки и енглески предаје основе политike, а она географију, у гимназији у Алсфелду. То је град удаљен стотинак километара од много познатијег Франкfurta. – У вашу земљу су нас довели Андрић и Петер Хандке. Ђурију на Дрини смо истину могли да видимо уживо много раније јер смо годинама љетовали на обали бивше Југославије, од Пирана до Дубровника, али то, нисмо. Избио је рат у Андрићевој Босни, издогађала су се сва та зла о којима смо много слушали, а у свим причама је на крају била назнака да су само једни момчи крви. Знајући да је то у грађанским и вјерским ратовима готово немогуће, у нама се нешто бунило. А онда нам је Петер Хандке његовом књигом "Правда за Србију", која је штампана у фебруару ове године, наредио да кренемо преко Дрине.

Ернст и Анет су изабрали Будву и "Авалу", и већ након првог сусрета с домаћинима, готово углас викнули "Браво Хандке". Били су те прве ноћи гости хотела, пило се и причали, али не о политици. Срдчани домаћини су чинили само оно што се одвајка да овде и ради: отворили су среће и душу гостима, намјерницима.

– Већ сутрадан смо се ујвирили да ту није било ни мало позе: и другдје где бисмо сјели да попијемо кафу, примили су нас тако. С нама су хтели да разговарају и они који не знају њемачки и енглески, па смо се веома добро споразумијевали рукама. И очима. И свуда-тура од домаћина. Пролазили су дани, људи и природа су ми све више личили једно на друго и негђе изнад пучине, тамо где се додирују вода и небо, стрпали у пурпурну боју, какву прије нисам нигде видио. Рекао сам једне вечери Анет: идемо у Вишеград.

Изнајмили су ауто, у руksак ставили још неке књиге – "Србија мора да умре" Клауса Битермана у којој о истинама и лажима у југословенском грађансkom рату пишу двадесет и двојица новинара, који су се на лицу мјesta ујвирили да не постоје лоши и добри момци, да црно-бјелја књига која је о Босни о Савезној Републици Југославији стварана у сенјету ни-

ПРИЧЕ С ДРУГОГ КОЛОСЈЕКА

пише: Саво Грегорић

је тачна, „Југославија – рат који је дошао до Европе“ Мише Гленја, свеске и оловке. Обишли су Црну Гору и стигли до Ужици. У другом покушају добили су потребне папире да прету грађаницу, да стигну у Андрићеву касабу.

– Ти људи у Ужици, помало смијешни у својој озбиљној срдачности, су се мало зачудили да, ето, неки Њемци ходе у Вишеград. Обично су наши земљаци стизали другим путевима у Босну, уз пратњу муслимана и њихове федералне браће. Али нису запињали – један број је тешком руком на машини невјешто уписивао наша имена, притом нас нуткао жљивовицом, која је мирисала на ноћи када се касаба селила уз мост, а када је све било готово широким осмјехом наможено срећан put.

Преко Добрине, тамо где је у времене давна хитао с планине на царски друм добрунски прат, стигли су у Вишеград. Рекли су им да је прије њих туда прешло свега шесторо странаца.

И стали су Милерови коначно на мост који је укroтио модрозелену Дрину спајајући свјетове, повезујући Исток и Запад, на ћурију којој не дође повод да је једно сизе низ воду као што је предвиђао Ахмедага Шета, жигарски трговац, пун презира за оне који су градили мост, или и за one који су га хвалили.

– Прошли су вјекови, ћурија је остала на стубовима каменим, минуо је и овај рат, а ја сам био постићен, бацајући поглед низ Дрину и у прошlost, причао ми је овог априла Ернст Милер у "Авали". – Прво зато што су моји земљаци дјелимично оштетили мост, још више што су током босанског пакла протеклих година на стуба срама стављали само један народ, српски.

Хотел у Ђурију је тога дана био затворен, живот у Вишеграду је пулсирао, али некако тихо и отегнуто као у Андрићевима времена. Ернст и Анет су, међутим, закључили да су и овде људи весели. Било је осмјеха и на лицима жена у црнини, срдчастог стиска руку, пријатељских погледа на улици, у продавницама на чијим рафовима је било тек понешто од складовињских потрепштина. Да су ти људи баш као и они у Ужици, у Црној Гори простране душе, каква не насељава срећу Европу. И да је количина зла коју су им на леђа натоварили медији у њиховој земљи, али итекако и други, неправедан траг. Постоји је једнодневна пропусница истекла, вратили су се у Будву с чврстом намјером да дио тог терета с леђа једног напајеног народа скину када се врате у Њемачку.

– У Алсфелду, у нашој гимназији, најесен ћемо организовати неку врсту симпозијума о рату и медијима. Позајемо новинаре, историчаре, писце, грађане. Доти ће и Мира Бехам, доцент из Минхена која управо завршила књигу "Ратни добоши, медијски рат и политика". Биће с нама и књиге Хандкеа, Битермана, Гленија и друге, наше биљешке. Ја и Анет ћемо пренијети наше утиске. Биће то само скроман удјо, наш путопис и нема веће претензије. Срећом у нас су они други, знатно јачи, чија ријеч се далеко чује. Слика о Југославији, о српском народу уопште, доје нови рам.

Спремајући се за повратак, који је услиједио преко Београда – како би то било да не проће скамо мало с људима из главног града, да не видимо престоницу коју су њемачки авиони рушили априла прије пет и по деценија и упутио један поглед извиђења Београђана – Милерови су нам казали да су срећни и због једног недавног сазнања. У бечком "Профилу" су прочитали да Емир Кустурица и Петер Хандке имају намјеру да у Вишеграду оснују кутак за младе из свих крајева. Дјевојке и момци, који су у шумовите валовите Дрине, у топле ноћи вишеградске, уз мост причали о љубави и миру. И тако продужавали ћурију и на исток и на запад.

– А тада се, први пут у нашем разговору осјетио сјету у гласу Ернста Ота Милера, бити мање оних људи у којима живе безразложна мржња и завист, које су веће и јаче од свега што људи могу да створе и измисле. Оних које је добро познавао Иво Андрић, а који ће повести рат међу собом, пошто је стари господин давно пошао на вјечни починак.

Анет и Ернст Милер су открили још нешто за вријеме свог боравка у Будви. Јадранска љепотица је то, рекоше, права, невјероватан спој историје и природе збир људских и божјих дарова. Нали су ново мјесто за одмор, препорука за своје пријатеље, чија су имена унијели у свој дневник и памћени.

Свега неколико дана пошто су први гости "Авале" отпутовали у хладни Алсфелд, изнад којег се управо размичи магле, у новинама смо читали "Савезна Република Немачка одлучила је да нормализује односе са СР Југославијом. Одлука је донета на седници владе у Бону, а прву потврду оваквог изјашњавања кабинета канцелара Кола преnelа је немачка новинска агенција ДПА. Пре Немачке овакву одлуку донела је већина земља чланица ЕУ – Француска, Велика Британија, Италија, Белгија, Холандија, Аустрија, Шпанија, три скandinavske земље..."

Милерове је вјерујем, вијест затекла негде на прилазу Алсфелду. Њихово извиђење једној земљи и народу њезином, имало је колективни одјек. Наше новине су носиле датум 18. а њемачке 17. април 1996. године.

Док је аутобус поскакивао неравним друмом, крајом саобраћајницом која повезује Београд и Нови Сад, питао сам се зашто ми је толико на срцу војвођанска равница. И раније сам постављао често то питање јер човјек рођен на крушу уз море природно воли само планину и водена плава поља. Је ли то зато што смо ми потомци оних добричина из пријељских мочвара и шума, оних братдатих медвједа одјевених срнјенином, што на ливадама миришу и на мезгрну храста које је у скитни зауставило море, као што то тврди Радоња Вешовић, или смо ми панонски морнари који су, када им је понестало воде, пошли на југ и настанили се уз дебело море?

Питања разна, одговора нема, у Новом сам Саду послије четврт вјека. Град је порастао, простирио се јужно и сјеверно, на запад и на исток, баш као и моја питања. На Дунаву нема једног бродића у чијој сам капани дочекао двије зоре,

– највеће користи у животу имао сам од неуспјеха. Зато сам данас послије толико година и нормалан.

– највеће користи у животу имао сам од неуспјеха. Зато сам данас послије толико година и нормалан.

Духовни центар Свети Стеван Штиљановић

Надлежни кустоси "Свети Георги"

Црногорско-приморске иконописије

- * Когат најбољи духовни иконописци
- * Осветљене спомен-иконе
- * Кандидати и надипонице
- * Свијест од пријеога Босне
- * Пијеснички произвођач

УГОСТИТЕЛJSKO TURISTIČKO TRGOVINSKO ПРЕДУЗЕЋЕ
85310 BUDVA Mainski put 17

Hotel "Loza" u Budvi,
B kat. sa restoranom
"Pod lozom" i baštom

centrala: 52-667
52-668
recepција: 52-963
комерс.: 52-967
Fax: 51-667

Linaco
EXPORT - IMPORT s p. o.

85310 Budva, ul. Mediteranska 7, Yugoslavia
Tel. 086 51 513, Fax: 086 51 175

TRGOVINA NA VELIKO I MALO
UVOD SIROVE KAFE

PRODAJNICA МЈЕШОВИТЕ ROBE

U NOVOM TRŽNOM CENTRU KOD SEMAFORA U BUDVI

BANEX

proizvodnja, export-import, inženjering, turizam i usluge

"MONTENEGROTURIST"
BUDVA

ДОНИЧАРСКО ДРУШТВО У МЈЕШОВИТОЈ СВОЈИНИ
Trg Sunca broj 2

TURIZAM I УГОСТИТЕЉСТВО
АГЕНЦИЈСКО ПОСЛОВАЊЕ
ФИНАНСИЈСКИ КОНСАЛТИНГ
TRGOVINA NA VELIKO I MALO
ZASTUPANJE I KOMISIONI ПОСЛОВИ
VELEPRODAJA I MALOPRODAJA
ALKOHOLNIH I BEZALKOHOLNIH
ПИЋА ИЗ ПРОГРАМА "TREBJESA",
COCA COLA, AGROKOMBINAT "13 JUL",
"RUBIN", "TAKOV", "HANI" I DR.

TELEFONI:

51-008, 51-708; direktor Preduzeća
52-930, 51-936; Veleprodaja
52-871; Maloprodaja
51-954; Pravni poslovi
51-290; Finansijske

RESTORAN "GRBALJ"

Trg Sunca bb Budva Tel. 41-564, 51-344, 52-300

**SVI DOMAĆI SPECIJALITETI,
KASTRADINA,
BAKALAR,
SVE VRSTE RIBE,
JAGNJEĆE PEČENJE,
ROŠTILJ,
GOTOVA JELA ...**

**SCI
BUDVA**

**SHOP
COMMERCE
INTERNATIONAL**

SALONI НАМЈЕШТАЈА BUDVA

85310 BUDVA, Jadranski sajam b.b.
Tel.: 086/52-732; Tel/Fax: 086/52-819
Tržni centar, Budva Tel. 086/51-883
Robna kuća Topla, Herceg Novi
Salon namještaja, Tivat 21 novembar bb,
Tel. 082/61-321; 61-735

- maloprodaja
- veliko prodaja
- inženjering
- usluge
- prevoz robe trećim licima

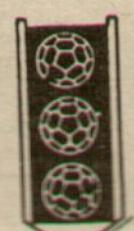
Veliki izbor namještaja i roba za opremu domaćinstava i poslovnog prostora

**SVE VRSTE ГРАЂЕВИНСКИХ ПОСЛОВА
STANOVI ZA ТРŽИШТЕ
РЕКОНСТРУКЦИЈЕ И АДАПТАЦИЈЕ**

85310 BUDVA, Primorski bataljon 10, te./fax 086/52-790, tel. 51-764

**Villa BALKAN
Stari grad**

**SVE VRSTE
УГОСТИТЕЉСКИХ
USLUGA
PO NAJPOVOLJNIJIM
CIJENAMA**

P.P. "HATTRICK"

Telefon 086/51-802

Књаз Милош
БУКОВИЧКА Бања - АРАНЂЕЛОВАЦ
ПРЕДСТАВНИШТВО БУДВА

МИНЕРАЛНА ВОДА, СОКОВИ

ПИЋА ДРУГИХ ПРОИЗВОЂАЧА

ПРОДАЈНИ ЦЕНТАР УЛАСТВИ ГРБАЉСКОЈ

ТЕЛ. 51-297
ТЕЛ. ФАКС 52-518

ДИСКОНТУБУДВИ, ЦДС ПОДКОШЉУН

ТЕЛ. 52-378

ИЗ СТРУЧНОГ УГЛА

Недавно је објављена информација да у Београду има 12.000 регистрованих наркомана. Цифра за страх и узбуњу. Нисам био сигуран да је податак тачан па сам позвао Др Зеленовића, угледног неуропсихијатра из Београда који се бави овом поблематиком, да ми демантнује ову цифру. Цифра није тачна рекао ми је: много их је више! Од раније знамо податке из седамдесетих година када је преко 40% америчких адолосцената користило дрогу стално или повремено. Тамо је тих година било око 12% већ оvisних младих људи, који су другу конзумирали практично стално. Та несрећа није мимошла ни Будву и Црну Гору. Сjetimo сам се ријечи великог Слободана Селенића када је једном приликом рекао: човјек је од кад постоји радио на своју штету, колико и за своју корист, сад када је постao моћнији него икада, оспособио се да своју врсту коначно затре.

Оддавно су супстанце које изазивају зависност постале једна од највећих пријетњи здравља Американаца. Главни амерички инспектор здравља, недавно је објавио извештај да 30% свих смртних случајева у САД долази прерано због употребе супстанци које изазивају зависност (дроге, никотин, алкохол).

Нажалост и код нас један број младих под утицајем западњачког модела мишљења (формираног на основу непознавања запада, него филмова, у којима се лагодно и добро живи, а практично ништа не ради, само проводи) прихвата једну са моубилачку филозофију и алтернативу живљења, супротну свим рационалним и мокральным критеријумима.

Много се више полаже на видљив успех него на темељно васпитање.

Нажалост, успјех постигнут с мало напора погубаје за будућност младих. За њихову будућност далеко би било боље када би у младости развили радиност, истрајност, самопоузданост.

Чест недостатак самопоуздана и потребе за задовољством које се не налази у богатству или успјеху јер успјеху обично немaju води те младе људе у групе које пуште које помало пију које се "проводе", а онда некада из радозналости некада да се буде као други и у друштву почине и оно друго "пушчење": прво лаких дрога, а све даље је пут без повратка. Пушчењем дроге млади људи потстичу своје сопствено осјећање самопоуздана. Ефекти дроге осјећају се одмах, неколико минута послије уношења. Уобичајени симптоми су: еуфорија, кикотање, црвенило вежњача (коњунктива), убрзаше пулса, повећање апетита нарочито на слатко, сувоћа уста некада и мучнина. Уз лаку ег-

заптацију јавља се сањивост. Уз осјећај пријатности и веселости, могу се појавити и халуцинације, појачана осјетљивост на додир и притисак, понекад се јавља дрхтање руку и несигуран ход.

Ако нису у друштву они су дремљиви и поспани, привидно мирни, у друштву су већ узнемирили, говорљиви, шаљиви.

Четири до шест сати послje сна они су бидеју мамури слично као кад је у питању алкохолни мамурулук.

Ако количина марихуане пређе токсичну грамицу тада се јављају знаци такозваног токсичног делеријума, јавља се страх, главобоља, болови у врату, бледило, повраћање, појачано знојење, а понекад паника. Прекид пушчења не доводи до такозваног апстинецијелог синдрома, па је у тој фази уз јаку вољу могуће пресјећи трагично започети пут. Нажалост "лијепа осјећања" која дрога изазива код несигурног конзумента, обично поново враћа старом уживању. Мозак који је у једном периоду доживио поновљену стимулацију, не заборавља ово "пријатно" искуство и ствара биољски порив за поновно узимање супстанце која изазива то осјећање.

Опијумска наркоманија изазвана је хроничним уношењем хероина морфина. Особа која почне са узимањем ових дрога постаје емотивно и психички зависна од ње. Ту су присутна три феномена: 1) толеранција – иста доза има све мањи ефекат па се мора повећавати, 2) физичка зависност–уживалац је толико овисан од дроге и прекид узимања доводи до карактеристичног низа тешких симптома названих апстинецијелни синдром и 3) навика–емотивна зависност од употребе дроге. Ове тешке дроге уносе се инјекцијом и то обично интравенски. Међу овом категоријом сада се најчешће регрутују и обольеши од сиде, због нечистих и нестерилисаних шприцева и игала којима се служи више наркомана.

Кокain је дрога која се користи ушmrkivanjem праха, а у каснијој фази прелази се на инјекције. Мада кокain не изазива тешке апстинецијелне сметње његово узимање се непрекида, напротив личности који по своме психоневротичном склону доживљавају интензивно задовољство од ушmrkivanja овог опасног праха постaju оvisници у високом проценту.

Особе које користе кокainично су пошег апетита, мршаве временом, нервозне су, плашљиве, дрхтаве. Карактеристични знаци су проширене зенице убрзан рад срца и повишен крвни притисак. Узимањем већих доза кокaina они постају опасни са халуцинацијама, суманутим идејама са могућношћу извршавања најсировијих злочина. Ове оvisници могуће је ли-

јечити. Ова несрећа човјечанства несумњиво се шири и на балканским просторима великом брзином, на више мјеста у претходним годинама открivena су стабла индиjske конопље која се у свим нашим крајевима може узгајати и из које се добива марихуана. Подаци о броју уживалаца марихуане, а њих је највише, нису прецизни, али се медицински могу лако открити и неколико недјеља након задњег коришћења (пушчења).

Делта тетрахидроканабинол на урину наркомана налази се данима у урину па се тестирају урини на марихуану могу идентификовати млади корисници дроге.

Лијечење наркомана је веома тешко и комплексно.

Рана дијагноза је кључна јер се у првој фази када оvisник само пуши хашиш или марихуану, може пресјећи даљи пут коришћења без тешких перемећаја личности и апстинецијалног синдрома. Ту је сарадња породице и лекара кључна.

Треба знати да нека правила и редосљед узимања дроге иде готово правилним путем: почине се пушчењем дувана и коришћењем алкохола, након тога прелази се на марихуану–која је практично само увод у дрогу и још увијек се може прекинути конзумирање и без лијечења.

Након тога почину се користити нека медицинска средства. Ту спадају аналгетици (морадол, морфин), хипнотици, транквилизери и кокаин. Крајњи корак води у најтеже дроге: хероин и фенилциклидин што је обично терминални стадијум када је свако лијечење готово узалудно и бразо долази до трагичног краја.

У спriјечавању ширења дроге значајну улогу морала би имати школа, наравно породице и лекар. У почетку је потребно и хоспитално лијечење за одмакле фазе, али је доживотно укључивање у рад друштава за борбу против токсикоманије и наркоманије неопходно уз прилагођене програме самопомоћи. Не постоји опште прихваћен метод лијечења. Показало се да су традиционални медицински и психијатријски приступи недјеловни.

Новије методе где се укључује и породица и друштво ефикаснији су и дају наду овим несрећним људима који су рано постали инвалиди. Не заборавимо да је епидемија која се осамдесетих година ширила Америком пренијела и на наше просторије и да је у теку.

Треба вјеровати да смо ми ипак млада и здрава нација и да се та несрећа човјечанства неће укоријенити на нашим просторијама.

Др Тадија Николић

МЛАДИ И ДРОГА

СПЕЦИЈАЛИТЕТИ ПРИМОРСКЕ КУХИЊЕ

припрема: кувар Војо Пићан

(за осам особа)

ПОТРЕБНО је 3,2 килограма гофа, три кашапе брашна, три деси маслиног уља, двije главице чешњака, 1,5 килограма памидора, 200 грама маслина, двије везе петруси, један–две листе ловорске, једна гранчица сувог рузмарина, три десилистра бијелог вина, со, бибер.

Начин припреме: очистите рибу и посушите, затим нарежите на фете ("звона"), посолите, уваљајте у брашно и испржите на врелом уљу. Изведите рибу, на истом уљу пропржите ситан чешњак, па кад почне жутети додајте на коцке нарезане памидоре и маслине (по могућности без кошпца), динстайт 15–20 минута, додајте ситно нарезан петрусин, ловор, рузмарин, посолите, побиберите, долијте вино, пробајте укус и прокувајте два–три минута. У плех, или ватросталну чинiju, сложите рибу, прелијте филом и пеците 10–15 минута у загријаној пећници–рерни на 250 степени. Сервирајте са куваном младом кртолом.

Аутор овог рецепта је познати кувар Анте Жимић, који је својевремено радио и у Петровцу, и овај специјалитет уврстио у своју књигу "Куварске чаролије" (стр. 99).

БРОДЕТО ОД КРЊЕ И МУРИЊЕ НА ПАШТРОВСКИ НАЧИН

(за осам особа)

Одабирање оваквих већ објављених рецепата је само жеља мене као кувара да најавим вредност ових јела која се припремају од квалитетне рибе, а веома су ријетко заступљена у јеловницама, чак и специјализованих ресторану.

За ово јело вам је потребно: два килограма филеа од крње, једна глава крње, 1,5

ПРЖЕНИ ГОФ НА ПЕТРОВАЧКИ НАЧИН

(за осам особа)

килограм муриње, 500 грама лука, једна главица чешњака, 2,5 десилитра маслиног уља, два листа ловорске, мало рузмарина, двије кашапе парадајз пиреа (конзерве), 300 грама свеже памидоре, три десилитра бијelog вина, два десилитра домаћег оста, двије везе петруси, со, бибер.

Начин припреме: очистите и нарежите на комаде. На уљу пржите лук резан на листиће, додајте ловоров лист, рузмарин и ситно нарезан чешњак. Када је лук на половина уржен додајте парадајз пире и свеже памидоре, динстайт десет минута, посолите, побиберите, додајте вино и оцат и пробајте укус. У већи суд ставите главу крње и половину од нарезане рибе, прелијете половином издinstanog лука (филе), поспите ситно нарезаним петрусином, поклопите и кувајте један сат на тихој ватри ("изтиха"). Послужите са макарулама.

МАРСЕЉСКИ БУЈАБЕС

(за осам особа)

Рецепте као претходне можемо срести у осталим кухињама Медитерана где су јако заступљени у хотелским јеловницама. За ово јело вам је потребно 500 грама крње, 500 грама сарага, 500 грама шкрапине, 500 грама царице–овчице, 250 грама малих лингања, 250 грама сипица, 500 грама гамбора, 500 грама школјака (прстаци дагње), 3–4

гранцице (мали рак), три десилитра маслиног уља, 500 грама лука, двије главице чешњака, двије гранчице рузмарина, један килограм памидора, један литар бијелог вина, два десилистра ковача, два лимуна, четири грама шафрана, пола литра воде, двије везе петrusине, со и бибер по укусу.

РИБА И СИР

Сир је предјело, али и десерт. Сир, међутим, не треба сервирати као предјело ако ће гост послије тога јести рибу јер се мириш и укус ових намирница не слажу. (Зато се ни у фрижидеру не држи заједно јер сир апсорбује мириш рибе.)

У неким кухињама ипак, постоји комбинација сира и рибе, али је то другачија врста сира, угљавном су то тврди сиреви – пармезан и други. Ако се одлучите да нудите заједно сир и рибу претходно треба проверити одакле гост долази, из којег краја, и како се и да ли тамо спремају заједно сир и риба.

СРБИЈАНКА ВАЉЕВО

СРБИ су народ веран традицији
СРБИЈА је земља блајородна
СРБИЈАНКА је кућа домаћинска

СРБИЈАНКА - ВАЉЕВО, д.д. за прераду и промет воћа и поврћа и њихових прерађевина - природни сокови, воћни сирупи, мармеладе и цемови, алкохолна пића; суво, смрзнуто и расхлађено воће, воћни концентрат, шумски плодови, љековито биље, чајеви, шампињони, кечап, зачини, киселе папrike и краставци.

СРБИЈАНКА - шрасијруки

шамион квалишета

СРБИЈАНКА - ВАЉЕВО

014/27-212,24-212, Факс:28-016

ДИСТРИБУТИВНИ ЦЕНТАР

ПОДГОРИЦА

081/32-516,33-458,13-154

ЗАШТО ЧИТАТИ ЉУБИШУ ДАНАС?

• (Излагање на књижевној вечери посвећеној Стефану Митровом Љубиши, одржаној 29. фебруара у Будви.)

Полазно питање: Зашто читати Љубишу данас, може се допунити низом аналогних питања чији је смисао истовјетан. На пример: у чemu је Љубишина актуелност, посебно уколико имамо у виду савремена начела књижевнотеоријског, антрополошког или културолошког приступа интерпретацији књижевне уметничке творевине? Да ли је Љубиша писац чији је значај превасходно књижевно-историјски и архивски и који представља обавезан дио уџбеничких програма само зато што се у овима општи модел избора писаца непроблематично понавља? Остаје ли Љубишина заиста у строгим оквирима једино свога времена и простора са којима данашњи читалац у принципу не може успоставити продуктивни дијалог? Конечно, како данас разумјети Љубишу, имајући у виду да је „био исувише везан за усмену традицију да би могао створити било приповетку било роман у модерном значењу тих термина... Он је стварао „приповјести“ и „причања“, форме које непосредно произилазе из усмене традиције, а не новеле или романе“.

Не намјеравам да на књижевној вечери (која, по себи се разумије, нема приоритетни научни интерес) потанко излажем све она равни Љубишиног књижевног дјела које могу бити од интереса за његово савремено књижевно-теоријско тумачење, или уопште, за његову савремену рецепцију. У том смислу издвојић сам неколико равни Љубишиног дјела у којима је, по мом суду,

из угла модерних наратолошких теорија, посебно теорија говорних жанрова (Бахтин, Успенски, Рикер, Четмен). Наиме, уколико жанр приповјести дефинишемо као умјетничку трансформацију усмених (а не писаних) историјских предања, од највећег је значаја утврђивање специфичних одступања која управо конституишу књижевни уметнички текст. Тако се, сагласно теоријама нарације, могу прецизно промислити за овај проблем фундаментални односи: историја-прича, фактично-фиктивно, прича и приповедање” итд. Поменимо, примера ради, само поступак финирана/увођења имагинарног приповедача који привидно интерпретира из собственог угла (тачке гледишта, Б. А. Успенски), биографске податке из Љубишиног живота. При томе као да је стварном аутору Љубиши, необично важно да прикрије сопствено ауторство и да у структуру текста уведе допунског приповедача коме препушта слободу тумачења података које му сам саопштава.

У том смислу посебно је карактеристичан поступак утврђивања наратора у Љубишином **Аутобиографији**: „Слушао сам од њега [Љубиши, С. Ј.] ове ријечи: – Док се нијесам оженјен много сам се мало осврнао на народну књигу”, или „kad сам га писао чиме не пише свој живот, или зар то сматра себи зазорно, он ми одговари“.

Следеће двије равни Љубишиног дјела, међутим, превазилазе строги „специјалистички“ интерес и у најширем смислу усмјерене су темељна питања човјековог бивствовања.

Сагласно нашем полазном трагању за актуелним значењем Љубишиног дјела, од посебне су важности они пишчеви искази који су изразито педагогшки интонирани. У том смислу посебно: „Како што поједину човјеку прије свега треба да се стиче биће (овдје и даље, курсив С. Ј.) пак да располаже начином како да у свијету живи, тако и једном народу треба да се стиче биће, пак да расположи какве му уставне слободе пристоје. Наш народ у овој покрајини нема бића, јер је угњетен од италијанштине, пак би било по њу узлишно, сувишно а и доста смијешно да без властитог народног бића гради себе којекаве туђе „албине“. (Из говора у Бокенкој скupштини о духовијама г. 1848.)

Полазећи од образца развоја личности („поједину човјеку прије свега треба да се стиче биће“) и народу је неопходно „да се стиче биће“ с обзиром да „наш народ у овој покрајини нема биће“. Аналогно савременим психолошким теоријама личности, овдје је ријеч о неопходности одређења националног идентитета, који је на нашем простору, од св. Саве до данас, свакда био предмет контролерија.

Подсјетићу да Његош у писму Николи Томашеу (Трст, 1.03.1847.) излаже, близко Љубишином разумијевању бића, када утврђује да је свијет „позориште на којем је свако своје дјело дужан на особени начин представљати. Ово је оно што свака ствар само себи хоће да буде сасвим прилична“.

У овом значењском сложном исказу истакнута је а) дужност особеног начина представљања и б) управо тај особени начин представљања, јесте „оно што свака ствар само себи хоће да буде сасвим прилична“.

Не улазећи у неопходну потпаку анализу овог исказа показану једино да је његова суштина садржана у захтеву да се биће појављује у својој

посебности и да само као посебно учествује у божанској творењу и/или творевини.

Није тешко запазити да овај **Његошев/Љубишин** принцип кореспондира са Јунговим принципом индивидуације: „Под принципијум индивидуације у научној терминологији по-дразумева се оно начело на

са Јунговим принципом индивидуације, који је принцип основа постојања јединке или идентитета личности.

На крају, стало ми је да посебно истакнем сложен проблем односа паганског и хришћанског у нашој култури (упореди, на пример, код нас истраживања **Веселина Чајкановића**), заузима по-

његова религија“.

Примjer у коме је Љубиша показао супротност значења паганско/хришћанско (дијалог **Груја** и попа **Њенка** у вези праштања побратиму), истовремено тачно илуструје управо наведену тврђњу **Николаја Берђајева**:

— „...ко се не освети тај се не посвети. Ово је наша пословица“.

— „... треба да праштамо. Освета је наопака и прокле-та, ко њу прати душу губи, пород труje, колијевку губа“ (**Продаја патријарха Бркића**)

Карактеристично је да су у исказима типа: „ко се не освети тај се не посвети“, по правилу, присутни облици који упућују на везу са хришћанским значењима. Упор. у наведеном примеру, за хришћанство фундаментално значење појма посвећење: постати свет, који је у непосредној вези са обожењем/тезизом. Али, управо је у таквим облицима свагда присутно битно паганско религијско значење, које се само привидно, по свом спољашњем облику, показује као хришћанско. Изгледа да је таквом разликовању истинитог и лажног значења религијских исказа Љубиши посвећивао нарочити пажњи.

Овоме проблемском контексту који проблематизује однос паганско/хришћанско припада и примјер из приповјети **Проклети кам**, у коме ћак обавештава Радуна о весељу које је поводом **Друшковог** покојања настало у манастиру **Превлака**:

„На то ће Радун: У стара златвора никад нова пријатеља!“

Другим ријечима, тако строго постављена дистинција двају полове: паганско/хришћанско и теолошка критика свакодневне псеудоријанске праксе, без претјеривања можемо закључити, у новој српској књижевности једино је, у тој мјери, присутна у Љубишином дјелу.

Синиша Јелушић

О ЉУБИШИ У ПОДГОРИЦИ

У НАРОДНОЈ библиотеци „Радосав Љумић“ у Подгорици одржано је 8. априла вече посвећено Стефану Митрову Љубиши, организовано у сарадњи са Јавном установом „Музеји, Галерија, Библиотека“ из Будве. О Љубишином књижевном и политичком раду том приликом говорили су др **Синиша Јелушић**, **Бошко Богетић**, **Божена Јелушић**, др **Мирољуб Лукетић** и **Љиљана Зеновић**.

кому се темељи раздвајање општег у посебности, у појединачности, односно у јединке, у индивидује. Принцип индивидуације је „основа постојања јединке, или посебности“.

Процес индивидуације према Јунгу означава могућност развоја, потенцијално дату сваком човјеку. Манифестије се као процес сазревања душе и тежи ка целовитости личности кроз максимално проширење поља свести, што представља постепено интеграцију несвесних садржаја спремних да постану свесни. Сажето речено, Љубишин захтјев: „поједињу човјеку/народу прије свега треба да се стиче биће“, Његошев „да свака ствар само себи хоће да буде прилична“, значењски се повезује

себио место у структуре Јубишиног дјела. Карактеристично је да за Љубишу паганско и хришћанско представљају изразите и непомирљиве супротности. Занимљиво је да Љубишино критичко супротстављање паганства (хришћанства антиципира потоњу критику паганства из пера руског религиозног филозофа **Николаја Берђајева** који је истицао да је дошло вријеме у коме треба поново проповједати Јеванђеље које су једни заборавили а други га нијесу ни познавали: „Јер свест огромне већине људи нашега доба није антихришћанска него паганска; људи данас живе у мраку религиозног незнанja; они себе називају хришћанима али не знају за Христа – нити знају о чему се састоји

1 **Јован Деретић**, Српски роман, 1800 – 1950, Београд, 1981, стр. 145–146
2 Ову аналогију примјењује **Владимир Соловјев** када Христову заповијест усмјерену на личност: „Љуби близијег свог као самог себе“, превodi у императив усмјерен према другом народу: „Љуби све друге народе као свој сопствени“.

3 Изгледа да је ова контроверза најпрецизније формулисана још почетком 13. вијека у познатом ставу св. Саве, из писма Иринеју, 1221. године: „Исток је мислио да смо запад, а Запад да смо Исток. Неки од нас су погрешно схватили наше место у овом сукобу струја, па су викали: ми нисмо ни једна ни друга страна; а неки да смо ми искључivo једни или други! А мы смо Срби, кажем ги Иринеју, судбином предређе-

НОВА КЊИГА СТЕФАН МИТРОВИЋ

ВИД СНА – ИЗАБРАНА ПОЕЗИЈА

У БУДВИ је 6. априла ове године поново било пријећи о поезији пјесника и револуционара Стефана Митровића.

Том приликом представљена је његова нова књижевна изабрана поезија под насловом „**Вид сна**“ коју је ове године издала Културно-просвјетна заједница из Подгорице. У овој књизи су објављени и критички коментари, аналитички прилози саопштени на Округлом столу књижевне критике о поезији Стефана Митровића који је одржан 1. априла прошле године.

Приређивач академик **Радомир В.Ивановић** је рекао да је „**Вид сна**“ трећи избор из Митровићеве поезије. Књига је подијељена у четири ци-

клуса: „**Вид сна**“, „**Сан биља**“, „**Зденац свјетлости**“ и „**Врх тишине**“ и нуди нови вриједности суд о тој поезији и нови модел читања.

Академик **Ивановић** каже да изразито наглашена хуманистичка пројекција прожима цјелокупну Митровићеву поезију, истиче приређивач нове књиге изабране поезије Стефана Митровића, академик **Радомир В.Ивановић**. Скупштина општине Будва ће ускоро издати сабрана дјела овог писца у два тома

свијета. У том свијету владају принципи хармоније и поновљивости наспрот друштвеним збињањима, којима владају принципи дисхармоније, деструктивности. Познат као пјесник-дијалектичар, Митровић тврди, једетски и идеографски, да све што постоји егзистира у међусобној зависности и условљености, без обзира да ли се ради о стварном или имагинативном свијету.

Посматрана са становишта психолошке естетике, посебно са становишта „биографије писца“ и „биографије дјела“, Митровићева креативна и интелектуална интересовања много су разноврснија но што их је верификовала, за његово дјело незаинтересована књижевна критика. Пјесник, очигледно, користи поезију као облик моделовања свијета, као трајан отпор бројним алијенацијама човјечанства, историје и судбине, каже академик Стеван Јовановић.

Пјесников лични пријатељ др **Мирољуб Лукетић**

је по сликовитости и значају Митровићеву поезију упоредио са поезијом **Александра – Леса Ивановића**. Критиковао је приређивача нове књиге Стефана Митровића што у избор није уврстио и писаћеву заоставштину, драмске текстове и поеме. Сматра да је мјеста у књизи требало наћи и за предратну поезију овог писца која је објављивана у „Развршју“ и другим књижевним часописима тога времена.

Како је договорено, Скупштина општине Будва ће ускоро бити издавач сабраних дјела Стефана Митровића у два тома. У другом тому била ће пјесникова заоставштина. На манифестацији под називом „**Књижевно подне**“ своје изабране радове су говорили академик **Чедо Вуковић** и књижевници **Бошко Богетић** и **Селимир Радоловић**. **Д. Цвијовић**

Научни скуп о дјелу Данила Киша и Борислава Пекића

ПИСЦИ ЕПОХАЛНЕ ТЕМАТИКЕ

У Средњој школи „Данило Киш“ у Будви четвртог и петог априла, одржан је научни скуп о књижевном дјелу великих писаца **Данила Киша** и **Борислава Пекића**. Организовали су га Културно просветна заједница из Подгорице и Средња школа „Данило Киш“ уз помоћ Скупштине општине Будва.

Поред десетак учесника овог значајног југословенског скupa који је ове године одржан трећи пут заредом, које су чинили еminentни теоретичари књижевности и књижевни критичари, склоп су присуствовале сестра **Данила Киша**, **Даница Киш-Митровић** и супруга **Борислава Пекића**, архитекта **Љубиши Пекић**.

Поздрављајући присутне директор Средње школе **Михаило Бацковић** је рекао, подсећајући на мисао академика **Петра Џацића**, да се са **Кишом** догађа оно што се са већином великих књижевника додгило. Што су године рођења и смрти удаљење то нам је његово књижевно дјело ближе. Бацковић је изразио ујерјење да су на изјавстван начин, том приближавању допринојeli и организатори овог скupa.

У име Скупштине општине, учесник је поздравио секретар Општине **Вукашин Марковић** истичући да је велики **Данило Киш** свој, наш и европски писац и изразио спремност Скупштине

општине, да подржи овакве пројекте.

У свечаној бесједи о **Данилу Киши**, др **Јован Делић** је истакао да је сумња – према **Кишу** – у природи умјетности, сумња у свијет, у уређитељске пројекте, у озакоњене идеологизоване истине, у владајућу умјетничку форму. Из тога сlijedi, рекао је **Делић**, да умјетничка сумња води у непрестано трагању за формом.

Задатак писца је да трага за формом која може да изрази величину људског пораза, а форма која се **Кишу** наметала као идеал још у времену рада на **Пешчанику** била је енциклопедија...

Присуство метафизичког у књижевности **Киш** сматра пресудним за њену вриједност.

Он види метафизично као специфичну разлику књижевности, или и оно што је приближава музici. Метафизик је у трајном сродству с талентом. Наш писац вјерије у пресудност талента и инспирације, односно у ирационалну природу умјетности у њеној најтамнијој дубини, рекао је између остalog проф. др **Јован Делић**.

Професор др **Љубиша Јеремић** је представио сабрана дјела **Данила Киша** у 14. књига у издању **БИГ-а**, истакавши да је његово књижевно дјело сада заокружено са четири нове књиге које до сада нијесу биле доступне јавности, тако да са

овим сајраним дјелима **Киш** можемо читати на нов начин... **Киш** је трајко средњи пут, односно да висока умјетност мора наћи начина да измири двије крајности као што су умјетност као царство културе, љепоте и милосрђа и политичке побуде односно историје на другој страни, рекао је **Јеремић** истичући, да је **Кишово** дјело заокупљено епохалном тематиком и поетиком.

Академик **Радомир Ивановић** је представио зборник радова са прошлогодишњег научног скupa о **Данилу Кишу** у коме је представљено на 168 страна 20 занимљивих радова најпознатијих књижевних аналитичара, што представља зборник о великим вриједностима.

Представљајући књигу „**Књижевни погледи Данила Киша**“ др **Јована Делића**, ир **Михаило Пантић** је рекао да

приповједачко дјело **Данила Киша**, улази у најужи круг спрске књижевности, а **Делићева** књига представља значајан допринос разумijevanju поетике великог писца који је обиљежавајући наш вијек, своју језичку грађевину подигао у лирској трагички осјенченој фикционализацији сопствене биографије...

У холу Средње школе, приредена је изложба ликовних радова ученика и отворена изложба књига **БИГ-ових** издања, док су ученици читали награђене

радове са тематском литературном конкурсом, а изведне су и двије усјеле позоришне представе које су приредили чланови Драмског студија ове школе.

Одржан је и научни скуп о књижевном дјелу **Борислава Пекића** на коме су говорили академици **Петар Џацић**, **Ново Вуковић** и **Радомир Ивановић**, професори доктори **Мирољуб Егерич**, **Јован Делић**, **Миодраг Радовић** и **Катарина Мрошка** из Кракова која припрема докторску дисертацију о **Бориславу Пекићу**.

Академик **Петар Џацић** је у својој бесједи рекао да се већ одавно, међу велике мајсторе романа XX-тог вијека са **Андрејем и Црњанским**, на челу уврстио и **Борислава Пекића**, истичући, да је по својој радиности и лакоти којом је „производио“ умјетност, **Пекић** уистинu феномен, чудо, које је двоструко. Хиперпродукција у умјетности по дефиницији даје уз могуће резултате и много племе. Код **Пекића**, те плеве нема и стога је то чудо двоструко. Свака његова књига је истовремено трагање у правцу којим се у претходној књизи није ишло, рекао је између остalog **Џацић**.

– Чини се испак, да је од свих експлицитних и имплицитних предЛОКАКА за **Пекића** најважнији био један – **Библија**, рекао је академик **Ново Вуковић** истакавши, да је дискусија са

њом у подтексту скоро свих битних питања његове трилогије. Прије свега оних која се тичу божанског програма и људске слободе у оквиру њега, људског биолошког и духовног лимита, односно спрези и гигијене. Без испитивања тог носа, не може се ваљано ализирати личићеву филозофију, психологију стварања, јер, као исправно тврди **Ријал Барт**, „митови могу дати развоју свакој филозофији“.

Пекићево дјело је вишезвјесно штivo, за чије су читаве потребне читалачке вртине даје што су стрпљење, добар душ, употреба времена, рико професор др **Миодраг Радовић**. **Магистар Михаило Пантић** истиче, да премда је књижевни спус **Борислава Пекића**, забиљежио да је књижевнији, виједност, у самом темељу националне књижевности најстарије традиције, појединачно дјело, тог спуса још нијесу на одговорјући начин прочитани.

Академик **Радомир Ивановић**

Ранко ПАВИЋЕВИЋ

БУДВА ИНСПИРАЦИЈА ЛИКОВНИХ УМЈЕТНИКА

ЉУБИНКА И БАТА МИХАЈЛОВИЋ

ОД ПАРИЗА ДО БЛИЗИКУЋА

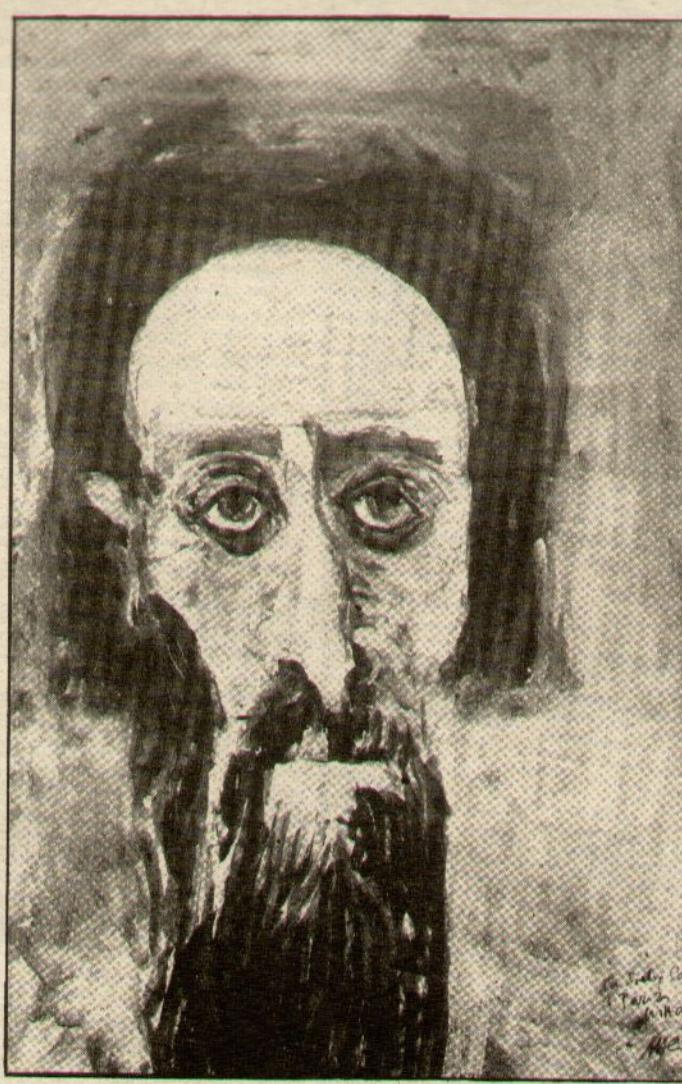
Међу бројним умјетницима који су вјечито остали заљубљени у Будву и њену околину је и брачни пар **Љубинка** и **Бата Михајловић**. Кад је о њима ријеч морамо се прије свега осврнути на њихов интегритет јер припадају оној групи сликара који су успјели да остану вјерни аутентичкој визији и као умјетници одујли се свим изазовима које носи свакрено сликарство. Признајемо да је огромна храброст сачувати своју личност у XX вијеку када је сликарство овог столећа стајало пред многобројним искушењима. А овај сликарски пар све је то сточки прегурао и остало по много чему особен. Од самих почетака судбина ће им бити слична и излагаће отприлике у истим галеријама а свој вријеме ће бити окружени пријатељима и то већином из умјетничког круга.

Припадају оној генерацији наших умјетника која је 1952. године отишла у Париз, вјечиту метрополу сликарства али истовремено и поље великих борби, како за живот тако и за место међу многобрдним умјетницима цијelog свијета. Своју одлуку да оде у Париз **Бата Михајловић** је касније тумачио ријечима: „Изврао сам Париз јер је то била једина клима која ми се чинила аутентичном за умјетника самог или за умјетника који се развија слободно. Хтео сам да искушам своју храбrost са се наћем у самом центру ликовних збирavaњa. Пратећи његов рад може се закључити да је веома брзо постао запажен име „париске школе“ сликарства везане за покрет лирске абстракције односно астрaktног експресионизма. Изаложе самостално или у групи истакнутих сликара у водећим париским галеријама као што су **Аријел**, **Рив Гош** а блиски пријатељи и њега и његове супруге постају познати француски ликовни критичари **Жорж Будај** и **Раул Жан Мулен**. Да би укратко скратили особеност **Михајловићевог** сликарства можда је најбоље навести изјаву **Жоржа Будаја** који је у својој критици записао и слједеће: „Страствена снага је без сумње битна одлика **Михајловића** и она га чини модерним романтичарем, али она не пустоши, она се развија у фасцинантне облике и боје, она је контролисана, ју усмерава аутентична осјећајност и солидно познавање закона сликарства.“

Михајловић воли да прича о свом сликарству које је рођено једног зимског дана 1943. године у улици Стојана Протића 7 у Београду. Радо се сјећа и на један осебен начин евоцира успомене на први зимски пејзаж који је тада насликао и са којим је дефинитивно ушао у свијет сликарства. На тај начин је започета још једна умјетничка пустоловина у коју свјесно улази и напушта започете студије права. Сличне природе је и његова супруга која је са њим још од 1947. године када са Задарском групом одлазе да сликају Истру и море које их је увијек привлачило. За разлику од **Бате** који никад није показивао неку велику носталгију одласком на Париз, где им је и сада стално место боравка, **Љубинка** се увијек радо враћала у Београд а о **Паризу** је умјела да прича слједеће: „Одмах по доласку у **Париз** сликала сам не овај град већ ритмичку визију живота у мојој земљи, групе лица врло стилизованих у пустинском простору или у каменом предјелу. Боја је у тој вријеме била јединија моја слобода.“

За свој вријеме од одласка у **Париз** па до данас остала је запажена и препознатљива њена љубав према златним плочама и опакијејеност средњевијековним иконама и фрескама.

Како **Михајловић** одувијек привлачио тиха мјеска, а остали су и велики заљубљеници у Црногорско приморје, одлучили су се да њихов други дом буде у паштровском селу **Близикуће**. Купили су ћелу пасуљима и пасуљима

са жељом да остану оригиналан камен и дрвене скале које шкриле под ногама. Старину зидова „ремете“ само слике ових умјетника и то најрадије оних које су настале током летњих мјесеци у **Близикућама**. Пред кућом велики дрveni сто и клупе на којима се проводе и најдражи тренуци одмора. Њеихова кућа је и омиљено свраћиште многобројних пријатеља из свјетa умјетnosti.

Ту су често боравили и дружили се **Пеља Милосављевић**, **Глигор Чемерски**, **Петар Омчикус**, **Коса Бокшан**, **Матија Ђенковић**, **Чарлс Симић**, **Јован Јовичић** и други. Гости у њиховој кући су били и велики италијански сликар **Ренато Гутуз** са супругом, **Раул Жан Мулен**, **Јапанац Табући** и други.

BCC
BUDVA

Preduzeće za izdavačku i grafičku djelatnost
85310 BUDVA, Mediteranska 4., Tel: 086/52-551, 51-656, Fax: 086/52-551;

KOMPJUTERSKA PRIPREMA ŠTAMPE I DIZAJN

LOGOTIP

Koja će Vaše preduzeće, radnju, agenciju ili protivodjicu izdvojiti od drugih...

MASKOTA

Kao dopuna logotipa i potpisnog izgleda Vaše firme ili protivodnog programa uopštite.

KARTONAŽA

Vaš urbunski proizvod mora da bude i urbunski dizajniran i kvalitetno izrađen i papirnato ambalaži

GRAFIČKI SISTEM

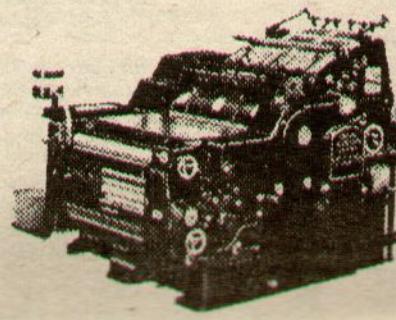
pomože u poslovovanju i komunikaciji sa poslovnim partnerima

za Vas

ŠTAMPAMO

- knjige
- časopise
- blokovsku robu
- obrase
- plakate
- postere
- prospekti i dr.

САВЈЕТ ФЕСТИВАЛА ГРАД ТЕАТАР

ПЕТ НОВИХ ПРЕДСТАВА

ОВОГОДИШЊИ, јубиларни фестивал Град театар, чији је мото „МИТ, СНОВИ, СТАВРНОСТ” биће, по свој прилици, најбогатији до сада. Наравно, када је квалитет програма у питању. Он ће на извјестан начин бити пресјец онога што се дешавало на сценама старе Будве у прошлих десет година, круна театрске активности.

Ово је, између осталих, речено на сједници Савјета фестивала (предсједавао **Мило Ђукановић**), на којој је усвојен прелиминарни програм овогодишње престижне културне смотре, која је током љета главни догађај у култури ове земље. И која по новој има међународни карактер.

– И овог пута највише пажње поклоњено је блоку који и дојди највише гледалаца – драмском. Он је богат и садржајан, односно како то рече уважени театролог, иначе члан Савјета **Јован Ђирилов** – европски. Током јула и августа на Цитадели ће бити изведене копродукције „Антоније и Клеопатра“ Виљема Шекспира (режија Дејан Мијач) с Југословенским драмским позориштем, „Хамлет“ (режија Вида Огњеновић) с Атељеом 212, Бокачев „Декамерон“ представљаће копродукцију Града театра и Народног позоришта из Сомбора (редитељ је Јагош Марковић), док ће **Бановић Страхињи** припремити Црногорско народно позориште и Град театар а редитељ ће, највероватније, бити **Никита Миливојевић**. Када су у питању

ЧЕКА ЉЕТО: ЈЕДНА ОД СЦЕНА ГРАДА ТЕАТРА

сопствене продукције планирано је извођење „Хармоније“ по тексту Чеда Вуковића, а редитељ за ову представу се још тражи. И љетос ће бити приказане продукције Будвана, лани виђене „Конте Зановић“ и „Трус и трепет“.

Од гостујућих представа по-менујемо „У потпалибуљу“ Владимира Арсенијевића (извођење ЈДП, редитељ Никита Миливојевић), „Маратонци трче почасни круг“ (СНП, Нови Сад, режија Јагош Марковић), „Виловњак од западних страна“ (НП Сомбор, режија Милан Карапић), Сервантесов „Театар чудеса“ (НП Крушевача, режија Милан Карапић), „Изванац“ Игора Ђоковића (ЦНП), а гостоваће позориште из Лондона, Аустрије, Скопља и вјероватно још неких градова.

С. Ш. Г.

Богат музички програм предвиђа гостовања еминентних музичких уметника из наше земље и Европе, извођење и опера „Кармен“ Жоржа Бизеа. Посебан блок чине „Млада црногорска музична сцена“ и балет.

Када је у питању ликовни блок предвиђено је изложбе Милана Станојева из Новог Сада, Михаила-Муја Јовићевића сликара са Цетиња, Ђорђа Савора из Италије, биће изложене слике Милене Павловић-Барилли, а Илдико Печвари ће изложити иконе.

Листа учесника Трга пјесника биће касније састављена.

Овогодишњи фестивал коштаће 2.812.557 динара или 803.000 марака.

ДРУГИ ПИШУ

ДРАГАН МИЈАЧ БРИЛЕ

Поје кокот под иерархом

ИЗЛОЖБЕ У КОНЯКУ

ЦРТЕЖИ ДРАГАНА МИЈАЧА БРИЛЕТА

У РАДУ 1-боговом конаку у Зајечару је 14. марта отворена изложба цртежа Драгана Мијача Брилете (1960, Цетиње), ликовног уметника који живи и ствара у Петровцу на мору. Зајечарски лубитељима ликовне уметности Мијач се представио са двадесетак цртежа, који су рађени машином од хоботилице. До сада је излагao цртеже, скулптуре и слике на самосталним и группним изложбама у земљи и иностранству.

Гост на овој изложби била је **Марија Рајковић**, из Београда, која ће представити са пет икона и три уља на платну.

В. Р.

ТИМОК

22. МАРТ 1996.

ТРАДИЦИОНАЛНА
МАНИФЕСТАЦИЈА

ИЗБОР МИС МАТУРЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ '96.

ДЈЕВОЈКЕ средњошколске које желе да учествују треба да пошаљу фотографије – ПОРТРЕТ И ЦИЈЕЛУ ФИГУРУ (снимљене у купајем костиму) са кратком биографијом о слободним активностима: пјесма, игра, спорт, манекенство, хоби.

Ови подаци могу бити достављени и на АУДИО и ВХС касети ради потпунијег представљања кандидаткиња, у смислу њиховог свакодневног живота, дара, хобија и слично.

Треба се пријавити што прије, а најкасније до 30. априла 1996. године на адресу:

ФОТО КИНО И ВИДЕО САВЕЗ ВОЈВОДИНЕ 21000 НОВИ САД, Трг Младене-

ца 10/II

МИТАР МИТРОВИЋ

ПЕТРОВАЦ

С брда Бабца као на длани
Бисерним сјајем Петровац сине,
И младом јутру и новом дану
Таласи плави лепшијим се чине.

Петровац на мору бисер је у роси
Песма што складне има ноте.
Он носи поносно краљевско име
И плени чарима своје лепоте.

Лековит песак плаже Лучице
Чини га рајском обалом правом,
а мало даље плажа Буљарице
Нинфама сличе на мору плавом.

Понекад тако с модре пучине
Уздах и поздрав море прелете,
То Паштровићи негде из даљине
Свога Петровца са тутом се сете.

СТРАНИЦЕ ИСТОРИЈЕ

ДИНАСТИЈА СЕВЕРА

У другом периоду римске владавине, од 176. године пре н.е. до пропасти 476. године н.е. у Будви, врло је интересантна династија Севера поријеклом из Африке. Владали су од 193. године до 235. То кратко вријеме, представљају је кризни период како у односу цар-сенат-војска, тако и за међусобну вјерску натпревољност међу владарима. Узрок су били богови сунца **Сарапис** и Баала, који су се клањали поједини цареви. У том вјерским сукобима не мало улогу играле су и супружне, мајке, па чак и бабе појединих царева. У нумизматичком погледу долази до „кварења“ новца – опада количина сребра у сребрњацима, а златници постају лакши. Узрок томе су стални ратови, поплаћивање војске и велики државни расходи.

Септимије Север (193-211) **Лудијус Септимијус Северус**. Рођен 148. године у Лептици – Африка, умро у Британији 211. године. Био је добар и успјешан војсковођа, прилично образован, чврсте воље и добар административац. Прогласиле га царем панонске легије. Ојачао је дисциплину у римској војсци. Преторијанце-римску дворску стражу, која је имала велику улогу у постављању и свргавању царева, а чији је кадар регрутован од Италика, он сада попуњава бившим војницима подунавских и сирискских легија. Тако се положај свих легија изједначије с положајем преторијанске гарде. Успјешно је ратовао са Парчанима – старијим скитским народом, чија се држава простирала од Еуфрата и Карапића језера до ријеке Инда. У Британији није завршио ратовање, јер је умро 211. године. Због успјешних ратова и побједа за живота су му додијељени наслови: Адиабеникус – земља Адиабене на лијевој обали ријеке Тигар. Арабикус – након подвргнута цијеле Арабије римском царству. Британикус – као почасни приједувач носио је тријумфаториј Септимије Севера и синови након војних успјеха у Британији. Култ бога сунца Сараписа увео је можда Септимије Севера након што је тај култ био неко вријеме за вријеме владе Комоде здружен са теолошком побједе царства. Увођење овог култа изазвало је вјероватно све трзавице у династији Севера.

За вријеме владе Септимије Севера, као његови савладари – цезари од 198. до 211. владали су и његова два сина: старији **Каракала** и млађи **Гета**. **Каракала** (211.-217.) **Марко Аурелије Антонинус Каракала**. Рођен 186. године убијен у близини Едесе 217. године. Култ бога Баала увео је у Риму Елагабал одмах уз помоћ мајке Јулије Соемис, која му је била савладарка и бабе Јулије Мезе. Он је био свештеник бога Баала, а извршио је и култну женидбу са богињом **Танијом** (DEA CAELESTIS). Водио је раскалашан живот, а оправије су биле његови савладарци и синови.

Елагабал (218.-222.) **Варийус Авитус Базијанус Антонинус Хелиогабалус**. Рођен 204. године Култ бога Баала увео је у Риму Елагабал одмах уз помоћ мајке Јулије Соемис, која му је била савладарка и бабе Јулије Мезе. Он је био свештеник бога Баала, а извршио је и култну женидбу са богињом **Танијом** (DEA CAELESTIS).

Водио је раскалашан живот,

а оправије су биле његови савладарци и синови.

Гета (217.-218.) **Публијус Септимијус Северус**.

Рођен 189. године у Сирији, дошао је на

власт у четрнаестој години. На њега је имао велики утицај заповједник гарде **Улијаја**, а утицај на управљање државом вршиле су мајка Јулија **Мамеа**, која му је била савладарка и баба Јулија **Меза**. Био је праведан и бријућу се за спротиње смаљујућим порезима. Смањио је расходе за издржавање војске и био је врло строг према преторијанцима. Од 231. године ратује на истоку, а 234. година мора на ријеску границу ради борбе против Германа. Услјед тога ауторитет цара бивајући потпуковник. Склопљена је завјера у војсци и међу преторијанцима који су се побунили у Галији. Александар и његова мајка су убијени.

У вјерском погледу долазак на престо Александра Севера значио је повратак Сараписове ортодоксије. У РИЦ-у се његова оданост Сарапису потврђује са 48 најцрта за коване новце.

Ни у једном римском царској династији женски чланови нису одиграле тако видну улогу у управљању државом, као у династији Севера. Од укупно девет женских чланова, чак су њих седам биле директно укључене у догођаје.

Јулија Домна, рођена у Сирији, дошла је у Рим као млада жена где се удала за Септимија Севера. Родила је Каракалу 186. године и Гету 189. године. Након што је Макрин, заповједник преторијанске гарде убијен Каракалу 217. год. убијена је одбивши да узима храну. Необично интелигентна, била је главни савјетник супруга Септимија Севера. Била је старија ћерка врховног свештеника Баалоговог храма у Емеси.

Јулија Меза, сестра Домне, дошла је у Рим непосредно послије ње. Имала је двије ћерке Јулију Соемис и Јулију Мамеу. Убијена је у завјеру заједно са ћерком Јулијом Мамеом.

Јулија Соемис, је била мајка Елагабала и његова савладарка. Убијена је заједно са сином од стране преторијанаца.

Јулија Мамеа, је мајка Александра Севера и такође савладарка сина. Послије побуње преторијанаца у Галији, убијена је заједно са сином.

Јулија Паула, прва жена Елагабала. Била је старија од њега. Учествовала је такође као мужем у оргијама и у управљању државом био је врло мали, али је имала утицаја у култу бога сунца Баала.

Плаутила, жена Каракале, није директно учествовала у државничким пословима свога мужа, али је због вјерности и оданости њему, у њену част кован бакарни и сребрни новац са њеним лицом.

Орбијана, жена Александра Севера имала је исти однос према мужу као и Плаутила.

Све наведене царице биле су представљене на бакарним асима и сестерцијама, као и на сребрним денарима. Златни новац није кован са њеним лицом.

И.Журжул

Септимије

Каракала

Гета

Династија Севера, представе на новцу

АПРИЛ 1996.

ИЗ СТАРИХ БАУЛА

НАДЕЖДА ПЕШИЋ-МАКСИМОВИЋ

СПОМЕНИЧКЕ ВРЕДНОСТИ ГРУПАЦИЈА КУЋА У ПРЖНУ И РАФАИЛОВИЋИМА

(Из часописа Старине Црне Горе III-IV, Цетиње 1965/6. стране 179-191.)

Овако груписање и збијање вићи, и насељили се прво у Рисну". У Паштровићима, Рафаиловићи су прво били на падини брда Бапца, испод Марин главице, на граници племена Митровић, где и данас имају кућиши и пашњаке. Одатле су се спустили према обали, прво у Дубравницу, а затим у Витов-До, где су им првобитно били магазини за уље и другу оставу¹⁰.

У Которском архиву Ј. Вукмановић је наишао на веома значајан подatak који се односи на претке данашњих Рафаиловића¹¹. У једној пресуди млетачких власти због напада и пљачке француског трговачког брода 1684. године, осуђен је због тога дела Маркото из Паштровића¹². Интерпретирајући текст те пресуде, односно анализајући тај документ Ј. Вукмановић каже: „У вези неке пљачке над неком француском лађом, 21. октобра 1684. у Паштровићима се помиње Марко Рафаели", и закључује да су се Рафаиловићи овде раније доселили¹³. Највероватније да је осуђени Маркото или Марко Рафаели био иста личност који је са четрдесет барки хадјуда извршио напад. На крају за нас у овом тренутку то није ни од важности. Довољно је да имамо поуздане датуме и име једног члана Рафаиловића, на основу чега можемо да установимо да су већ осамдесетих година 17. века Рафаиловићи били на територији Паштровића.

Не постоје писани подаци нити архивска документа из којих бисмо нешто сигурније сазнали о времену настанка ових групација кућа.

Па ипак, на основу јединог познатог помена о постојању магазина у Пржну и народног казивања, могло би се закључити да је Пржно млађег порекла у односу на друга насеља у Паштровићима, јер како наводи Ј. Вукмановић – „узимајући у обзир старију паштровских племена, већи део њихових данашњих насеља основан је до краја 14. века". Према томе, старост групације кућа у Пржну не би прелазила више од 200 година.

Намеће се питање: шта је довољно да организовања насеља Пржна баш на овом простору? Претварање магазина у просторије за становање несумњиво да је дошло после смањења трговине, које је нестало средином 18. века, када су Паштровићи због сталних срдача и убиства морали да прекину своју деста развијену трговачку активност са Дубровником и Арапијом¹⁴. Осим тога, очигледно је да су повољни природни услови били одлучујући. Плодна увала која је постала непосредно залеђе насеља, погодност близине дубљег залива, који је увек и имао значај као оснивање приморских насеља, сугерирали су избор места. Те две компоненте биле су пресудне и за локирање насеља и за оријентацију кућа груписаних у праволијском низу.

Према обавештењима из литературе, Рафаиловићи су нешто старије насеље од Пржна. Ј. Вукмановић је забележио народно предање по коме су „преци Рафаиловића дошли из Македоније као Димитрије-

ПРИПРЕМИЛА
ЉИЉАНА ЗЕНОВИЋ

(2)

ТРАГОЛИ ДОКУМЕНТА ПРОШЛОСТИ
ПРИПРЕМА: МР МАРКО Ђ. ИВАНОВИЋ

(53)

ОБВЕЗНИЦЕ
УМЈЕСТО ЗЕМЉЕ

нални начин грађења, камен као грађевински материјал и начин његове обраде са карактеристичним детаљима куће доприносе јединству целине.

Поред заједничких квалитета којима располажу ова два веома сличнивата насеља који изражавају дух времена у коме су стварани, градитељску вештину да усклади начин живота становништва и потребе привредне делатности, у једном стамбеном објекту, она имају и своје особености по којима се битно разликују.

Пржанска групација кућа у праволијском низу представља особеност не само за насеља која припадају Паштровићима, већ и за шири регион Јадрана. Природни услови створили су његову особеност положаја према мору и заливу. Ова јединствена руристичко-архитектонска целина скоро да се стала с морем.

Високи оградни дворишни зид је посебна карактеристика ових кућа у низу. Атмосфери насеља необично много доприносе спољашње, узлазне степенице, најчешће три или четири степенице, на којима и домаћи и страници проводе у летњимтоплним данима и вечерима доста времена у доколици, посматрајући море и даљину.

4 Јован Вукмановић, Нав. дело, 46.

5 Зоран Петровић, Село и сеоска кућа у Боки Которској, Зборник Архитектонског факултета књ. III 1956/1957. цв. 9 Београд 1957. 5.

6 Јован Вукмановић, Нав. дело, 43.

7 А. Соловјев, Паштровске исправе XVI-XVIII в., Споменик, ЛXXXIV/66, Београд 1936. 30. Ј. Вукмановић, Нав. дело, 185.

8 Јован Вукмановић, Нав. дело 96.

9 Димитрије Миковић, Иконописци Димитријевићи – Рафаиловићи, Гласник Народног универзитета Боке Которске, бр. 4-6, Котор 1935. 8.

10 Јован Вукмановић, Нав. дело, 97.

11 Државни архив, Котор, УП. I, 548-553.

Јован Вукмановић, Нав. дело, 12.

12 Јован Вукмановић, Нав. дело, 96

● Из општина: будванске, паштровске и грбаљске.

Извор: Архив Југославије, Београд, Фонд 70 - Министарство финансија КП

(наставак из прошлог броја)

17. СТАНИШИЋ Пера АНДРИЈА, из Станишића. Добровољачким увјерењем Ђ.Д. бр. 12033/32 од 16. јуна 1932. признато му је право на земљу у општини Честерег, на Државном посједу Краљевине Југославије у кат. општини Јаша Томић (к.бр. 1357, 2173 и 2327) у површини од 8 кат. јут. и 1107 кв. хв., додијељена му је добровољачка земља. Одричући се ове земље, иста је пренијета на колонизациони фонд Министарства пољопривреде, стекао је право на пријем 50.000 дин. у 4% државним обвезницама. Право наслеђења је пренијето на Станишић уд. Пере Стану тј. на мајку пок. добровољца Андрије. Отсјек ратне штете Министарства финансија, Налогом бр. 45090 од 19. октобра 1940., обвезница је послао Пореској управи у Котору да упутом да их преда Станишић уд. Пере Стани.

18. РАЂЕНОВИЋ Пера МИЛО, из Будве. Добровољачким увјерењем Министарства војске и морнарице Ђ.Д. бр. 17278/33 од 7. септембра 1933., Милу је признато право на земљу у општини Честерег, на Државном посједу Краљевине Југославије у кат. општини Јаша Томић (к.бр. 1357, 2173 и 2327) у површини од 8 кат. јут. и 1100 кв. хв. Умјесто добијене земље има право на 50.000 дин. у 4% државним обвезницама. Данас 2. марта 1940. у Пореској управи у Котору пријемио је 50.000 дин. у обвезницама сљедећих купона: по 10.000 дин. од бр. 273-275 и по 5.000 дин. од бр. 401-404.

22. КОВАЧЕВИЋ Петра МИТАР, из Пријевора. Добровољачким увјерењем Ђ.Д. бр. 21127/31 од 16. новембра 1931. признато му је право на земљу у општини Честерег, на Државном посједу Краљевине Југославије у кат. општини Јаша Томић (к.бр. 1357, 2173 и 2327) у површини од 8 кат. јут. и 1100 кв. хв. Умјесто добијене земље има право на 50.000 дин. у 4% државним обвезницама. Данас 2. марта 1940. у Пореској управи у Котору пријемио је 50.000 дин. у обвезницама сљедећих купона: по 10.000 дин. од бр. 273-275 и по 5.000 дин. од бр. 401-404.

23. ЈУБАНОВИЋ Ника ВАСО, из Свињишића. Добровољачким увјерењем Ђ.Д. бр. 579/934 од 17. јануара 1934. признато му је право на земљу у општини Честерег, на Државном посједу Краљевине Југославије у кат. општини Јаша Томић (к.бр. 1357, 2173 и 2327) у површини од 8 кат. јут. и 1100 кв. хв. Умјесто добијене земље има право на 50.000 дин. у 4% државним обвезницама. Уз ове исплате Отсјек ратне штете из Београда, послао је 1. фебруара 1940. Налог Пореској управи у Котору, да се Ковачевићи Митри преда наведеној накнади у обвезницама.

24. КРАПОВИЋ Васа НИКО, из Мажића. Добровољачким увјерењем Ђ.Д. бр. 676/932 од 15. фебруара 1932., признато му је право на земљу у општини Честерег, на Државном посједу Краљевине Југославије у кат. општини Јаша Томић (к.бр. 1357, 2173 и 2327) у површини од 8 кат. јут. и 1100 кв. хв. Умјесто добијене земље има право на 50.000 дин. у 4% државним обвезницама. Уз ове исплате Отсјек ратне штете из Београда, послао је 1. фебруара 1940. Налог Пореској управи у Котору, да се Јубановић Васи.

25. ЈУБАНОВИЋ Ника ВАСО, из Свињишића. Добровољачким увјерењем Ђ.Д. бр. 579/934 од 17. јануара 1934. признато му је право на земљу у општини Честерег, на Државном посједу Краљевине Југославије у кат. општини Јаша Томић (к.бр. 1357, 2173 и 2327) у површини од 8 кат. јут. и 1100 кв. хв. Умјесто добијене земље има право на 50.000 дин. у 4% државним обвезницама. Уз ове исплате Отсјек ратне штете из Београда, послао је 1. фебруара 1940. Налог Пореској управи у Котору, да се Јубановић Васи.

26. ВУКОТИЋ Јока ИЛИЈА, из Мажића. Добровољачким увјерењем Ђ.Д. бр. 4733/934 од 24. марта 1934., признато му је право на земљу у општини Честерег, на Државном посједу Краљевине Југославије у кат. општини Јаша Томић (к.бр. 1357, 2173 и 2327) у површини од 8 кат. јут. и 1100 кв. хв. Умјесто добијене земље има право на 50.000 дин. у 4% државним обвезницама. Уз ове исплате Отсјек ратне штете из Београда, послао је 1. фебруара 1940. Налог Пореској управи у Котору, да се Јубановић Васи.

27. КРАПОВИЋ Васа НИКО, из Мажића. Добровољачким увјерењем Ђ.Д. бр. 34077/32 од 22. јуна 1940. признато му је право на земљу у општини Честерег, на Државном посједу Краљевине Југославије у кат. општини Јаша Томић (к.бр. 1357, 2173 и 2327) у површини од 8 кат. јут. и 1100 кв. хв. Умјесто добијене земље има право на 50.000 дин. у 4% државним обвезницама. Уз ове исплате Отсјек ратне штете из Београда, послао је 1. фебруара 1940. Налог Пореској управи у Котору, да се Јубановић Васи.

28. МЕДИН Ника Марко, из Петровца а живи у Калифорнији. Добровољачким увјерењем Ђ.Д. бр. 3771/38 од 20. априла 1938. признато му је право на земљу у општини Честерег, на Државном посједу Краљевине Југославије у кат. општини Јаша Томић (к.бр. 1357, 2173 и 2327) у површини од 8 кат. јут. и 1100 кв. хв. Умјесто добијене земље има право на 50.000 дин. у 4% државним обвезницама. Уз ове исплате Отсјек ратне штете из Београда, послао је 1. фебруара 1940. Налог Пореској управи у Котору, да се Јубановић Васи.

29. ВУКОТИЋ Јока ИЛИЈА, из Мажића. Добровољачким увјерењем Ђ.Д. бр. 4733/934 од 24. марта 1934., признато му је право на земљу у општини Честерег, на Државном посједу Краљевине Југославије у кат. општини Јаша Томић (к.бр. 1357, 2173 и 2327) у површини од 8 кат. јут. и 1100 кв. хв. Умјесто добијене земље има право на 50.000 дин. у 4% државним обвезницама. Уз ове исплате Отсјек ратне штете из Београда, послао је 1. фебруара 1940. Налог Пореској управи у Котору, да се Јубановић Васи.

30. МАРИНОВИЋ Марка ЛАЗО из Сеодца. Добровољачким увјерењем Ђ.Д. бр. 27215/33 од 14. децембра 1933. признато му је право на земљу у општини Честерег, на Државном посједу Краљевине Југославије у кат. општини Јаша Томић (к.бр. 1357, 2173 и 2327) у површини од 8 кат. јут. и 1100 кв. хв. Умјесто добијене земље има право на 50.000 дин. у 4% државним обвезницама. Уз ове исплате Отсјек ратне штете из Београда, послао је 1. фебруара 1940. Налог Пореској управи у Котору, да се Јубановић Васи.

31. МАРИНОВИЋ Марка ЛАЗО из Сеодца. Добровољачким увјерењем Ђ.Д. бр. 27215/33 од 14. децембра 1933. признато му је право на земљу у општини Честерег, на Државном посједу Краљевине Југославије у кат. општини Јаша Томић (к.бр. 1357, 2173 и 2327) у површини од 8 кат. јут. и 1100 кв. хв. Умјесто добијене земље има право на 50.000 дин. у 4% државним обвезницама. Уз ове исплате Отсјек ратне штете из Београда, послао је 1. фебруара 1940. Налог Пореској управи у Котору, да се Јубановић Васи.

32. КРАПОВИЋ Васа НИКО, из Мажића. Д

СПОРТ

ИЗМЕЂУ ДВА БРОЈА

ВАТЕРПОЛО

Прва лига: Цемент – Будванска ривијера 8:27, Будванска ривијера – Београд 18:8;

Куп Југославије, финале: Бечеј – Будванска ривијера 20:9, Будванска ривијера – Бечеј 10:8 – победник купа је Бечеј;

Плеј-оф, полуфинале: Будванска ривијера – Јадран 14:13, Будванска ривијера – Јадран 14:7;

Плеј-оф, финале: Будванска ривијера – Бечеј 7:10, Бечеј – Будванска ривијера 11:8 – првак „YUVAL“ је Бечеј.

ФУДБАЛ

Друга „б“ лига: Могрен – Приштина 2:1, Нови Сад – Могрен 5:0, Могрен – Београд 2:1, Морнар – Могрен 1:2; Могрен – Јастребац 2:0

ОДБОЈКА

Куп Црне Горе: финале Авале – Морнар 3:0 – победник купа Авале;

КОШАРКА

Прва црногорска лига: Никшић – Могрен 76:90, Могрен – Љубовић 104:85;

БОЦАЊЕ

Савезна лига: Будва – Бијела Зетатранс 12:0;

Републичка лига: Мајми – Будућност 10:2, Омладинац – Чешјар 2:10, Словенска плахија – Доња Ластва 4:4;

Општинско првенство: у дисциплини „прецизно избијање“ 1. Богдан Ђуровић 2. Милутин Вуксановић 3. Никола Сјеклоћа; у дисциплини „брзинско избијање“ 1. Богдан Ђуровић, 2. Горан Шарчевић 3. Драган Маровић; у дисциплини „круг“ 1. Богдан Ђуровић 2. Милутин Вуксановић 3. Владо Минић.

Републичко првенство: у дисциплини „прецизно избијање“ 1. Богдан Ђуровић, 4. Милутин Вуксановић 3. Никола Сјеклоћа; у дисциплини „брзинско избијање“ 1. Богдан Ђуровић, 2. Горан Шарчевић 3. Драган Маровић; у дисциплини „круг“ 1. Богдан Ђуровић 2. Милутин Вуксановић 3. Владо Минић.

РАДИО БУДВА

98,7 и 106,0
МЕГАХЕРЦА

ФУДБАЛСКИ РАЗГОВОРИ

МИШЕЛ ИДАЛГО У БУДВИ

СРЕДИНOM мјесеца љубитељи фудбала у Будви имали су прилике да уживо виде (и питају) фудбалску легенду, дугогодишњег селектора француске

репрезентације Мишела Идалгоа. Он је био гост ФСЈ и ФСЦГ, а у организацији црногорске фудбалске организације и клуба Могрен у „Авали“ је одржана јавна трибина на тему „Фудбал на раскршћу два вијека“ на којој је гост био и човјек захваљујући коме је Идалго посетио нашу земљу, Милан Миљанић.

У надахнутој беседи са Миљанићем, који је госта поздравио у име града у којему повремено живи, говорио је о кретањима у савременом фудбалу, и посебно о вези туризма и најатрактивнијег спорта. Након тога је Мишел Идалго одговарао на питања новинара и других учесника трибине.

Уважени гост, који је представљен као прво велико спортско свјетско име које је посетило нашу земљу након

санкција, веома се интересовао за будући спортски центар у Будви, чија је макета била представљена на трибини.

Мишел Идалго је на крају разговора предао фудбалску плакету Француске Миљанићу, такође и пригодне поклоне њему и предсједнику ФСЦГ Новаку Јовановићу, док је тренер и директор Могрена Боро Лазовић добио на поклон фудбалску лопту. Предсједник Могрена и секретар СО Вукашин Марковић је бираним пријечима поздравио госта, велиог пријатеља нашег спорта, а посебно фудбала, уручивши му уметничку слику с мотивом стварног града (рад Аље Смиљагића) и позивао га да један одмор с породицом проведе у Будви.

С.Ш.Г.

ШАХ

ОСНОВАН КЛУБ „УНИРЕКС КАРПОВ“

У БУДВИ је 25. марта потписан Уговор о сарадњи између актуелног свјетског првака у шаху (у ФИДЕ верзији) Анатолија Карпове и наших (шаховских) представника Светозара Маровића, предсједника Скупштине Републике Црне Горе и Јанка Брајковића, директора „Унирекса“ из Никшића.

Овим чином се и практично реализује „Унирексова“ иницијатива о формирању шаховског клуба „Унирекс – Карпов“, са сједиштем у Подгорици као и истоимена међународна школа шаха у оквиру Клуба, са сједиштем у Будви. Почасни предсједник Клуба је Анатолиј Карпов, предсједник Светозар Маровић и директор ШК Јанко Брајковић.

Клуб је формиран у циљу популарисања, унапређивања и ширења шаховске игре, али и популаризације шаховског стваралаштва Анатолија Карпова. У оквиру Клуба стално ће радити пионирска школа шаха „Унирекс – Карпов“ под стручним надзором шаховских тренера и по најсавременијим методама и програмима. Два пута годишње (љетна и зимска школа шаха) предавања ће држати врхунски шахисти, између осталих и сам Карпов.

Клуб ће већ ове године са сениорском екипом наступати на екипним првенствима

Црне Горе, а кроз организовање позивних, отворених и викенд турнира, првенства и сајмова, активно радићи на обогаћивању шаховског живота у Републици Црној Гори и Савезној Републици Југославији.

Уговором се установљава награда (диплома са повељом) „Унирекс – Карпов“, која ће се, једном годишње, додјељивати истакнутим шаховским радицима и играчима, као и формирање специјалног фонда „Унирекс – Карпов“ намењеног усавршавању талентованих младих шахиста.

Анатолиј Карпов се обавезао Уговором и да једном или два пута годишње учествује у раду шаховске школе „Унирекс – Карпов“, као и да наступа, уз одговарајући хонорар, на значајним шаховским мечевима које би организовао овај клуб.

Предсједник Клуба Светозар Маровић је посебно интересовао показао за реализацију прихваћене иницијативе о оснивању музеја краљева шаха у Будви, рекавши да би баш једна кућа у Старом граду могла одлично да послужи за те намене.

Директор ШК Јанко Брајковић је рекао да „Унирекс“ проширије своју издавачку дјелатност покретањем нове библиотеке о шаху, и наговијестио одржавање шаховског турнира медитеранских земаља.

Д. Цвијовић

ПЕТРОВАЦ

ЖЕНЕ И ТЕНИС

У ПЕТРОВЦУ осмог и деветог марта одржан турнир у тенису. Овај, осмомартовски, који је и поводом овога писању, мада је повода за писање о тениским околностима у Петровцу увијек било, је по много чему био другачији. Главни актери овог пута биле су само припаднице њежнијег пола.

Дугогодишњи педагошки радник и велики ентузијаста, Петровчанка, Милена Николић је била носилац идеје, примира, тренинга, као и организације самог турнира. О Миленином раду и љубави коју је улагала и још увијек улаже у генерације најмлађих Петровчана, учени их љепотама овог спорта као и добробити спорта уопште, мало се тога зна. На само њој својствен начин, учи их, да се, кроз организован свакодневни боравак на отворено, доказују и надмећу у дивном складу и ритму тијела, рекете и лоптице.

Овог пута отишла је и

даље. Користећи термине раних јутарњих часова, док су дејца у школи, на скромном, једином или не и доволјном тениском терену, крајем фебруара организовала је мини тениску школу за жене. За већину од њих ово је био први пут да се упознају са тајнама овог популарног спорта. Респектујући своје, а надасве године и обавезе свог тренера, улажује су драгоцен и несебично им даривано знање, да би се што спремније појавиле на турниру до којег није било остало пуно времена. Као се и очекивало тријумфовале су оне најмлађе. Треће и четврто место подијелиле су Марија Перовић (15 год.) и Вукица Медин (32). У финалу су се састале Даница Крастајић (9) која је заузела друго место и Милена Јовановић (20) побједница осмомартовског турнира. Не треба напомињати да су све оне својевремено пролазиле или пролазе кроз Миленину школу тениса, и

да је већина, посебно најмлађих приказала веома допадљиву и на моменте веома драматичну игру какво је било и седмо финале.

Након финалног меча дођијељене су медаље и припремљено је омање славље у једном од петровачких кафића, будући да клуб у оснивању још увијек нема своје просторије.

Подржана је идеја о званичној регистрацији тениског клуба Петровца.

О. Франовић

065/222222 065/533333
Факс: 065/533333

ПОЧЕТКОМ МАЈА НА СЛОВЕНСКОЈ ПЛАЖИ

У ДЕВИС КУПУ ЈУГОСЛАВИЈА – СЛОВАЧКА

Од трећег до шестог маја Будва ће бити југословенски тениски центар, пошто је добила организацију веома значајне међународне утакмице репрезентација у тенису. Противник је веома јака екипа Словачке са Кучером на челу, а репрезентацију води некада славни тенисер Мечир.

Након прошлогодишњег веома успјешно организованог међународног „Мастерс“ турнира, сусрет репрезентација није било тешко добити пошто је и савезни селектор Арменулић желио да то буде Будва, јер располаже добрим теренима са спором подлогом која одговара нашим играчима.

Овим изласком у свијет Будви се широко отварају врата за организацију и већих међународних турнира, што захтијева и изградњу већих трибина јер ће садашње на централном терену вјероватно бити премале да приме све љубитеље тениса.

Девис куп је најважније свјетско екипно такмичење. Југославија тренутно није у најјачој свјетској групи међу 16 најбољих, али игра у европској зони па у случају побједе у тој зони директно улази међу 16 најбољих на свијету.

Девис куп има своја правила којима се врло строго и прецизно регулишу услови права и обавезе нација која се такмичи као и начин одвијања овог такмичења.

То је веома тежак испит за организаторе из Будве, јер апсолутно никакве импровизације нису могуће. Да напоменемо само чињеницу да је потребно обезбиједити 21 домаћег судију уз три међународна који су већ одређени и долазе из Швајцарске. Сваки детаљ меча прецизираје и написан у книзи која има неколико стотина страница. Све рекламе унутар терена унапријед су одређене правилником ИТФ (међународне тениске федерације), број гледалаца, цијене улазница, телевизијски пренос, почетком меча, помоћне службе – једноставно нема ништа да се планира, али се све мора строго поштовати и прецизно извршавати.

Наш савезни капитен Радмило Арменулић већ је пријавио репрезентацију која ће наступити у Будви. То су све млади, али одлични играчи досконални јуниори, јер болих од њих немамо. У саставу су: Вујић, Зимоњић, Вемић, Ђорђевић. Резерве су Павићевић и Ђабић.

Мада су словачки играчи искуснији и боље рангирани од наших, не значи да је меч унапријед изгубљен. Напротив меч је велики изазов за наше младе играче, којима би побједа отварала врата даљег напредовања. Репрезентативци Југославије долазе 26. априла у Будву где ће тренирати до почетка меча. Словаци долазе који дан касније.

Све припреме за меч у завршној су фази; у току су договори са телевизијом и директан пренос за Југославију вјероватно ће бити обезбијеђен за сва три дана такмичења.

Формиран је Девис цуп комитет од 15 чланова и организациони одбор на чијем челу је Иво Арменко замјеник генералног директора „Будванске ривијере“ и предсједник извршног одбора Тениског Савеза Југославије. Интерес за меч је велики и велики број спонзора из Црне Горе и Југославије најавио је своје присуство.

Т. Николић

МАЛИ ФУДБАЛ

„МАЈСТОРИ“ У САВЕЗНОЈ ЛИГИ?

ЕКИПА „ТВ Мајкић“ је већ седам кола непоражена и по свој прилици обезбиједиће четврто место у лиги Црне Горе које је води у – савезну лигу. Популарни „мајстори“ су недавно напротив прегазили екипу „Зомине“ из Котора у хали нове спортске дворане, побиједивши са 3:1. Голове против традиционално неугоđног противника постигли су Ђуричић, Дулетић и Цвијовић, што је бучно прослављено. Против „Слоге“ у Даниловграду освојен је само бод (2:2) али то је по свој прилици довољно – за савезни ранг.

– Најважније је да коначно